

Försättsblad ärende 4

– innehåller resterande handlingar till ärende 4

KUN § 4:11

Dnr. KUN 2013/0107-823

Inrättande av mountainbikespår i Österåkers kommun

Kultur- och utbildningsnämnden föreslår Kommunstyrelsen att besluta

Inrätta slinga för mountainbike och cykelcross i olika längder, 5 km och 10 km, i Österåkers kommun med utgångspunkt från tidigare beredning i Kultur- och utbildningsnämnden och medborgarförslag som inkommit.

Sammanfattning

I Kultur- och utbildningsnämnden har beslutats att uppdrag kultur- och utbildningsförvaltningen att undersöka möjligheterna att inrätta ett mountainbikespår i Hacksta friluftsområde. Denna beredning skulle sedan leda till ett förslag i Kommunstyrelsen. Under tiden har också ett medborgarförslag inkommit om att inrätta slinga för mountainbike och cykelcross.

Beslutsunderlag

Kultur- och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2014-05-16.

Förslag till beslut

Elisabeth Gunnars (FP) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att inrätta slinga för mountainbike och cykelcross i olika längder, 5 km och 10 km, i Österåkers kommun med utgångspunkt från tidigare beredning i Kultur- och utbildningsnämnden och medborgarförslag som inkommit.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kultur- och utbildningsnämnden beslutar enligt Elisabeth Gunnars (FP) yrkanden och finner att så är fallet.

Expedieras

KS

Akten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Kultur- och utbildningsförvaltningen

Till Kultur- och utbildningsnämnden

Datum 2014-05-16

Dnr KUN 2013/0107-823 (4)

Inrättande av mountainbikespår i Österåkers kommun

Sammanfattning

Österåkers kommun är med sin natur och sitt läge en kommun som möjliggör ett rikt friluftsliv. En mångfald av möjligheter att nyttja friluftsområdena bör också omfatta spår designerade för mountainbike. I Kultur- och utbildningsnämnden har det arbetats fram ett förslag med Hacksta friluftsområde som utgångspunkt och ett medborgarförslag har också inkommit för beredning i Kommunstyrelsen.

Beslutsförslag

Kultur- och utbildningsnämnden föreslår Kommunstyrelsen besluta

Inrätta slinga för mtb och cyclokross i olika längder, 5 km och 10 km, i Österåkers kommun med utgångspunkt från tidigare beredning i Kultur- och utbildningsnämnden och medborgarförslag som inkommit.

Bakgrund

I Kultur- och utbildningsnämnden har beslutats att uppdra kultur- och utbildningsförvaltningen att undersöka möjligheterna att inrätta ett mountainbikespår i Hacksta friluftsområde. Denna beredning skulle sedan leda till ett förslag till Kommunstyrelsen att besluta om. Under tiden har också ett medborgarförslag inkommit om att inrätta slinga för MTB och cyclokross som har gått direkt till Kommunstyrelsen för beredning.

Förvaltningens slutsatser

Kultur- och utbildningsnämndens förslag att inrätta MTB-spår i Hacksta utgår från att det redan i dag finns utarbetade mtb-spår vid sidan om motionsspåren. Att inrätta spåren här skulle dels ge närhet till omklädningsrum och faciliteter men skulle därför också gå att inrätta inom budgetram. Vad som däremot krävs är ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter då motionsspåren skulle behöva korsas på ett par ställen. Detta beslut måste fattas i Kommunfullmäktige. När och om så görs kan spåret inrättas omgående.

Andra möjligheter är att inrätta spår i det nya friluftsområde som är budgeterat och planerat i Trastsjöskogen, ett projekt som drivs av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Här finns stora möjligheter att från början inrätta spår på sådant sätt att det redan från början finns designerade spår och därmed också eliminera den irritation som annars kan uppstå vid förändring i redan etablerade områden. Ett inrättande av ett spår i det området bör ingå i det övergripande projektet av Trastsjöskogen och där också budgeteras.

Tjänsteutlåtande

Tidigare beredning och beslutsunderlag

Kultur- och utbildningsnämnden 2013-12-05, Dnr KUN 2013/107-823, Tjut - Inrättande av mountainbikespår i Hacksta.

Kultur- och utbildningsnämnden 2013-12-04, Dnr 2013/0106, Tjut - Ändring av lokala ordningsföreskrifter i Hacksta motionsspår.

Kultur- och utbildningsnämnden, Dnr 2013/0107-823 (3), Beslut Inrättande av mountainbikespår i Hacksta.

Bilagor

Kultur- och utbildningsnämnden 2013-12-05, Dnr KUN 2013/107-823, Tjut - Inrättande av mountainbikespår i Hacksta.

Kultur- och utbildningsförvaltningen, Dnr KUN 2013/107-823, pdf kartangivelse_mountainbikespår

Kultur- och utbildningsnämnden 2013-12-04, Dnr 2013/0106, Tjut - Ändringar av lokala ordningsföreskrifter i Hacksta motionsspår.

Kultur- och utbildningsnämnden, Dnr 2013/0107-823 (3), Beslut Inrättande av mountainbikespår i Hacksta.

Kommunstyrelsen 2013-11-18, KS 2013/386-100 (1), Medborgarförslag Uppmärkning av MTB och Cyclocross-slinga.

Björn Moe

Förvaltningschef

Kultur- och utbildningsförvaltningen

Kati Bauer

Sakkunnig idrott och fritid

Kultur- och utbildningsförvaltningen

KUN § 148

Dnr 2013/0107-823 (3)

Utdrag: Akt, KS

Inrättande av mountainbikespår i Hacksta

Ärende

Katti Bauer, sakkunnig idrott- och fritid informerar om möjligheterna kring att anlägga ett mountainbikespår i Hacksta friluftsområde. Förslaget som undersöks går vid sidan av motionsspåren samt korsar på några ställen. Undersökningen sker i samverkan med Samhällsbyggnadsförvaltningen, plan och exploatering.

Tidigare beredning

Kultur- och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2013-12-05.

Yrkande

Elisabeth Gunnars (FP) yrkar bifall till beslutsförslaget med ändring i rubriken innebärande att "Inrättande av mountainbikespår i Hackstaområdet samt ändring av lokala ordningsföreskrifter" ersätts med "*inrättande av mountainbikespår i Hackstaområdet*" samt med revidering av beslutsatsen innebärande "Kultur- och utbildningsnämnden föreslår Kommunstyrelsen besluta – Kultur- och utbildningsförvaltningen uppdras att i samverkan med Plan- och exploatering på samhällsbyggnadsförvaltningen utreda möjligheterna för inrättande av mountainbikeåkning i Hacksta friluftsområde ersätts med "*Kultur- och utbildningsnämnden föreslås besluta – uppdra till Kultur- och utbildningsförvaltningen att i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen, plan- och exploatering utreda möjligheterna för inrättandet av mountainbikeåkning i Hacksta friluftsområde*".

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kultur- och utbildningsnämnden beslutar enligt Elisabeth Gunnars (FP) yrkande och finner att så är fallet.

Kultur- och utbildningsnämndens förslås besluta

Uppdra till Kultur- och utbildningsförvaltningen att i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen, plan- och exploatering utreda möjligheterna för inrättandet av mountainbikeåkning i Hacksta friluftsområde.

Försättsblad ärende 10

– innehåller resterande handlingar till ärende 10

Avdelningen för Arbetsgivarpolitik
Niclas Lindahl
Pia Svensson

Kommentar till Förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL)

I denna PM kommenteras Förslag till bestämmelser (2013-10-20) om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) mer i detalj.

OPF-KL är utformat för att kunna tillämpas på förtroendevalda som nytilträder ett (eller flera) uppdrag efter valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte har omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Bestämmelserna är helt nya, vilket innebär att de inte innehåller samma förmåner som i tidigare PBF, PRF-KL eller äldre bestämmelser/reglementen för förtroendevalda.

OPF-KL är indelat i omställningsstöd och pensionsbestämmelser. Till OPF-KL finns en bilaga med bl. a. närmare information om uppräknings av pensionsbehållningen samt samordning med förvärvsinkomst (bilagan är f.n. under utarbetning, kommer publiceras under november månad).

Bestämmelserna gäller inte för förtroendevalda som avgår 2014-12-31 eller senare (eller tidigare avgått) med rätt till visstidspension, annan egenpensionsförmån, avgångsersättning eller livränta. För dessa förtroendevalda fortsätter PBF eller PRF-KL att gälla.

Detta gäller enligt huvudregeln även om den förtroendevalde senare tillträder ett nytt uppdrag hos kommunen och/eller landstinget/regionen. Med ”rätt till” inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpensionsförmån, avgångsersättning eller livränta enligt PBF eller PRF-KL om ansökan härom ingivits.

Allmänt om bestämmelserna

OPF-KL är utformat för tillämpning hos respektive kommun och region/landsting. För att äga giltighet krävs ett lokalt antagande av bestämmelserna.

Innehållet är bl. a. en följd av att livsinkomstprincipen och arbetslinjen har tjänat som utgångspunkter för utformningen. Bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har bestämmelserna i

möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, landsting och regioner, liksom för anställda på arbetsmarknaden i övrigt.

En annan ambition är att likalydande bestämmelser för förtroendevalda ska gälla oavsett om han eller hon har/har haft uppdrag hos kommun eller landsting/region.

Omställningsbestämmelserna tar sikte på aktiv omställning, med aktiva omställningsinsatser och tidsbegränsade ekonomiska omställningsstöd. Detta i syfte att öka chanserna för personer att kunna gå vidare i sin karriär, vilket följer arbetslinjen. Modellen blir också mer lik vad som gäller för anställda i kommuner, landsting och regioner.

Förmånerna i pensionsbestämmelserna motsvarar i stora delar pensionsavtalet AKAP-KL. Ålderspensionsintjänandet bygger på livsinkomstprincipen. Strukturen följer också AKAP-KL, bland annat är paragrafindelningen en annan än PBF och PRF-KL och momentnummer finns inte.

Med fullmäktige avses kommunfullmäktige, landstingsfullmäktige och regionfullmäktige.

Det förutses att fullmäktige utser en särskild ”*pensionsmyndighet*”, dvs. den nämnd som ska ha till uppgift att tolka och tillämpa pensions- och omställningsbestämmelserna.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av bestämmelserna finns inte.

För att förenkla hanteringen finns inte några övergångsbestämmelser, till skillnad från tidigare rekommenderade regelverk.

Bestämmelser om omställningsstöd

Allmänt

Bestämmelserna om de olika omställningsstöden är helt ny.

De avser i första hand att öka möjligheterna för en förtroendevald att röra sig mellan arbetsliv och uppdragstid. Huvudprincipen är att samtliga omställningsstöd ska ses som tidsbegränsade stöd.

Varje kommun och landsting/region svarar för sin del av kostnaden för de olika omställningsstöden. I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till landsting/region, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskomms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Tillämpningsområde (§ 1)

Bestämmelser om de olika omställningsstöden gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun eller landsting/region, på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid. Att betydande del anges till 40 procent är en uttolkning av kommunallagen. Olika kommuner och landsting/regioner har olika förutsättningar, exempelvis beroende på storlek, för omfattningen av de politiska uppdragen vilket kan beaktas i samband med fastställandet av det lokala regelverket.

Det bör noteras att det finns en skillnad mellan omställnings- och pensionsbestämmelsernas tillämpningsområde avseende uppdragets/uppdragens omfattning.

Bestämmelserna om omställningsstöd gäller inte för förtroendevald som i tidigare uppdrag omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Stöd för återgång till arbete (§ 2)

Omställningsstöden ska kunna kombineras med lämpliga aktiva insatser för förtroendevald som så önskar, för att han eller hon ska kunna återgå i arbete.

Aktiva omställningsinsatser (§ 3)

Bestämmelserna om aktiva omställningsinsatser gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent och som lämnat sitt uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun eller landsting/region. I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till

landsting/region, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Vid eventuell bedömning av sammanhängande uppdragstid är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

Det finns inte fastställt vilka aktiva insatser en förtroendevald kan få eller hur mycket en insats får kosta. Det är upp till respektive fullmäktige (pensionsmyndighet) att fastställa kostnadsram och vad som ska gälla utifrån den förtroendevaldes förutsättningar. Tanken är att ledning ska kunna hämtas från bland annat omställningsavtal på arbetsmarknaden avseende typ av insatser och kostnadsram.

Ekonomiskt omställningsstöd (§ 4)

Bestämmelser om ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehåft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent och som lämnat sitt uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun eller landsting/region. I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till landsting/region, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Vid eventuell bedömning av sammanhängande uppdragstid är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

Ekonomiskt omställningsstöd kan utbetalas som längst under tre år och ska samordnas med förvärvsinkomster från och med år två, från samordning undantas dock ett prisbasbelopp.

Ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd (§ 5)

Bestämmelser om förlängt ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehåft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun eller landsting/region. Det innebär att förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan sökas av och utges till förtroendevald som fyllt 61 år och var minst 58 år när han eller hon lämnat sitt (sina) uppdrag - och i direkt anslutning - har fått ekonomiskt omställningsstöd utbetalt från avgångstidpunkten.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till landsting/region, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Vid eventuell bedömning av sammanhängande uppdragstid är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Övrigt (§ 7)

Omställningsersättningarna ska samordnas/minskas med andra förvärvsinkomster om inte annat anges.

Ansökan om omställningsstöd (§ 8)

För att få rätt till de olika omställningsstöden enligt §§ 3 - 5 krävs skriftlig ansökan, enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten tagit fram.

Ändringar och nyheter i pensionsbestämmelserna

Allmänt

Pensionsbestämmelserna kännetecknas av följande principer:

- Avgiftsbestämd ålderspension. Pensionen grundar sig på årliga avgifter och avgifterna uttrycks som procentuell andel av den förtroendevaldes pensionsgrundande årsinkomst, d v s årsarvoden m m.
- Nettopensionsbestämmelser. Avgiftsbestämd ålderspension och sjukpension är fristående från den allmänna pensionen.
- Livsinkomstprincipen och arbetslinjen är utgångspunkter. Exempelvis beräknas pensionsavgifterna på årsarvode och sammanträdesersättning oavsett uppdragets/uppdragens omfattning.
- Ingen samordning görs med andra pensionssystem avseende ålderspension.

Pensionsbestämmelserna är utformade för att kunna tillämpas på förtroendevalda som nytillträder ett eller flera uppdrag efter valet 2014 eller på förtroendevald som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevald.

Tidigare rekommendation om att förtroendevald ska ha innehaft sitt uppdrag i minst 36 eller 48 kalendermånader för rätt till t.ex. ålderspension gäller inte. Avgiftsbestämd ålderspension intjänas från första kronan.

Förmåner såsom visstidspension och andra egenpensionsförmåner, efterlevandepensioner, livränta och avgångsersättning och utfästelser enligt bruttopensionsprincipen gäller inte längre. Beräkningstidpunkt, tidsfaktor, årspoäng och årsmedelpoäng som gäller för att beräkna pensionsförmåner i PBF eller PRF-KL återfinns inte heller.

Varje kommun och landsting/region svarar för sin del av pensionsintjänandet.

Genom de nya pensionsbestämmelserna blir det pensionsåtagande kommuner, landsting och regioner har gentemot de förtroendevalda tydligare redovisat.

Tillämpningsområde (§ 1)

Tidigare precisering avseende uppdragets omfattning på heltid eller på betydande del av heltid är borttaget i tillämpningsområdet. Det betyder att även s.k. fritidspolitiker omfattas av pensionsbestämmelserna om inte annat anges.

Pensionsförmånernas omfattning (§ 2)

Pensionsförmånerna är avgiftsbestämd ålderspension och sjukpension. Bestämmelserna har tillförts efterlevandeskydd och familjeskydd. Bestämmelserna om familjeskydd kommer att utarbetas efter det att pågående avtalsförhandlingar om AKAP-KL avslutats. Kansliet har förutsatt att bestämmelserna kommer att bli likalydande. Familjeskydd ska gälla för förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid.

Avgiftsbestämd ålderspension (§ 3)

En helt ny bestämmelse om beräkning av ålderspension har införts.

Pensionsgrundande inkomst (§ 4)

Pensionsgrundande inkomst begränsas på samma sätt som i pensionsavtalet AKAP-KL till 30 inkomstbasbelopp.

I den pensionsgrundande inkomsten ingår den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar och vissa andra ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, som fått vidkännas avdrag från sitt arvode på grund av ledighet för t ex sjukdom, ska den pensionsgrundande inkomsten omräknas/höjas med vad som avdragits.

Pensionsavgifter (§ 5)

Bestämmelsen är helt ny

Pensionsavgiften är 4,5 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp. På den pensionsgrundande inkomst som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp är pensionsavgiften 30 procent. Avgiften avsätts till en pensionsbehållning.

Pensionsavgift intjänas från första kronan. Någon nedre åldersgräns för tillgodoräknande av pensionsavgift finns inte.

Nivån på pensionsavgifterna motsvarar nivåerna i de pensionsavtal som finns på arbetsmarknaden.

Pensionsbehållning (§ 6)

Bestämmelsen är helt ny.

Pensionsavgiften beräknas varje kalenderårsskifte och ska avsättas till en pensionsbehållning som förvaltas hos kommunen och landstinget/regionen.

På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan förtroendevald inte välja en placering av pensionsavgiften till en tjänstepensionsförsäkring.

Vad som avses med tjänstepensionsförsäkring framgår av 57 kap. 7 § IL. *Med tjänstepensionsförsäkring avses en pensionsförsäkring som har samband med tjänst och som den försäkrades arbetsgivare åtagit sig att betala samtliga premier för.*

Pensionsbehållningen innehåller ett obligatoriskt efterlevandeskydd vilket följer av § 11.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet. Detta gäller både före och efter utbetalning. Närmare om uppräknningen framgår av bilagan till bestämmelserna (f.n. under utarbetning, kommer publiceras under november månad).

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension (§ 8)

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension kan göras tidigast från den tidpunkt då allmän pension kan utbetalas, vilket innebär en flexiblare utbetalning av ålderspension. Utbetalningstidpunkt av avgiftsbestämd ålderspension, pensionsbehållningen enligt § 6, kommer på så sätt att följa de eventuella ändringar som sker i lagstiftning om tidigaste uttagstidpunkt av allmän pension. Avgiftsbestämd ålderspension utbetalas livsvarigt.

Ålderspensionen utbetalas efter skriftlig ansökan enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten tagit fram.

Sjukpension (§ 10)

För rätt till sjukpension gäller samma krav som i PBF, d v s att avgången är en följd av sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Sjukpensionen gäller endast för förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid.

Sjukpension beräknas på andra grunder än i PBF och PRF-KL. Sjukpensionen motsvarar den månadsersättning som utbetalas till anställda enligt AGS-KL.

Efterlevandeskydd (§ 11)

Bestämmelsen är helt ny.

Efterlevandeskyddet är obligatoriskt, d v s det finns inte någon möjlighet att välja bort det.

På grund av de begränsningar som finns enligt 57 kap. inkomstskattelagen kan efterlevandeskyddet inte tecknas i en tjänstepensionsförsäkring. Vad som avses med tjänstepensionsförsäkring framgår av 57 kap. 7 § IL. *Med tjänstepensionsförsäkring*

avses också en pensionsförsäkring som – sedan en anställd dött – tecknats av arbetsgivaren till förmån för den anställdes efterlevande och som arbetsgivaren har åtagit sig att betala samtliga premier för.

Vid förtroendevalds dödsfall betalas det sparade kapital som finns i pensionsbehållningen ut till i första hand make/maka, registrerad partner, sambo och i andra hand till barn (under 20 år). Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen.

Beloppets storlek bestäms av hur stor pensionsbehållningen är innan dödsfallet och om den avgiftsbestämda pensionen har börjat betalas ut till den förtroendevalde eller inte.

Familjeskydd (§ 12)

Bestämmelsen är helt ny.

Bestämmelser om familjeskydd kommer att utarbetas efter det att pågående avtalsförhandlingar om AKAP-KL avslutats. Kansliet har förutsatt att bestämmelserna i stort sett kommer att bli likalydande med familjeskydd i AKAP-KL. Familjeskydd ska gälla för förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid.

Ansökan om och utbetalning av sjukpension, efterlevande- och familjeskydd (§ 16)

För att få rätt till sjukpension efterlevande - och familjeskydd krävs en skriftlig ansökan, enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten tagit fram.

Bilaga - Vissa Förtydliganden till OPF-KL

1. Definition av förtroendevald enligt 4 kap 1 § kommunallagen

Med förtroendevalda avses i denna lag (kommunallagen) ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer.

Med förtroendevalda avses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund. Lag (2006:369).

2. Heltid och betydande del av heltid

Förtroendevald som fullgör uppdrag *på heltid eller på betydande del av heltid*. Vad som menas med betydande del av heltid är en tolkning av kommunallagen.

Kommunaldemokratiska kommittén ansåg i sitt betänkande (SOU 1982:5) att 40 %, motsvarande vad som gäller inom arbetslivet för sociala förmåner, borde vara en lägsta gräns, vilket också remissinstanserna ansåg. (I prop. 1982/83:97 tar departementschefen upp 40 % - gränsen endast i fråga om utfästelse om visstidspension).

3. Efterskydd

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag, förenat med pensionsrätt.

4. Pensionsbehållning

Pensionsbehållning enligt OPF-KL ska årligen omräknas med förändringen av inkomstbasbeloppet (IBB).

Om riksdagen eller regeringen beslutar om särskilda ekonomiska åtgärder som berör pensionsområdet, direkt eller indirekt, - t.ex. genom skattesystemet, eller vid omständigheter som ses som force majeure, ska avvikelser kunna göras från nedanstående normer.

Normer

Innan pension betalas ut

För tid innan den förtroendevaldes pensionsbehållning enligt OPF-KL börjar betalas ut ska pensionsbehållningen räknas upp för ett kalenderår (t) genom att multipliceras med kvoten av inkomstbasbeloppet (IBB) för kalenderåret (t+1) dividerat med inkomstbasbeloppet för kalenderåret (T). Uppräkning sker vid utgången av kalenderåret (t+1).

Börjar pensionsbehållningen betalas ut under kalenderåret (t+1) ska pensionsbehållningen istället räknas upp genom att multipliceras med en tolfedel av det enligt ovan beräknade värdet multiplicerat med antalet kalendermånader under kalenderåret (t+1) innan pensionsbehållningen börjar betalas ut. Uppräkningen sker vid utgången av den kalendermånad som närmast föregår den då pensionsbehållningen börjar betalas ut.

Då pension betalas ut

Pensionsbehållning enligt OPF-KL ska räknas om i samma grad som gällande IBB ändrats i förhållande till IBB för det kalenderår då pensionen började betalas ut.

Försättsblad ärende 12

– innehåller resterande handlingar till ärende 12

2010.276

2010-09-23

2010.66 Bilaga 2.1

ÖSTERÅKERS KOMMUN
Samhällsbyggnadsförvaltningen

PLANERINGSAVTAL
2010-09-06

1(3)

PLANERINGSAVTAL för upprättande av detaljplan för Rosenkälla Handelsområde

Mellan Österåkers kommun, nedan kallad Kommunen, å ena sidan och Orrtorner AB (org.nr 556589-5371), nedan kallad Exploatören, å andra sidan träffas följande avtal för reglering av principerna för detaljplanering inom planprogramområdet Rosenkälla. Området, som är en första utbyggnadsetapp, är avgränsat på bifogad karta, bilaga 1.

§ 1. Syfte

Syftet med detaljplaneläggningen är att utifrån antaget program för Rosenkällaområdet pröva möjligheten att exploatera området med handels- och verksamhetsytor och tillhörande infrastruktur.

§ 2. Omfattning

Området är beläget i kommunens nordvästra del i direkt anslutning till E 18 / Norrtälje och väg 276/ Roslagsvägen och omfattar c:a 52 ha av fastigheten Rydboholm 2:1.

Avtalet reglerar principerna för arbets- och ansvarsfördelning samt kostnader och ersättningar mellan parterna för framtagandet av detaljplan samt arbetsplan för området.

§ 3. Giltighet

Parterna förutsätter att Österåkers kommun genom beslut

- * senast 2010-09-30 godkänner detta avtal samt
- * senast 2016-12-31 antar förslag till detaljplan i enlighet med detta avtal.

Om dessa förutsättningar inte uppfylls är avtalet till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någondera parten. Kommunen äger dock rätt att behålla de ersättningar enligt § 7 som förfallit till betalning.

Exploatören kan när den så önskar skriftligt meddela kommunen att arbetet skall avbrytas. De kostnader som kommunen har lagt ned och som kvarstår för att avbryta projektet skall ersättas av exploatören.

§ 4. Detaljplan

Kommunen ansvarar för formella processen av detaljplan inom avtalsområdet.

Exploatören skall ombesörja och bekosta framtagandet av underlag och handlingar för upprättande av detaljplan för utbyggnad av avtalsområdet. Till detaljplanen hörande genomförandebeskrivning upprättas dock av kommunen.

Då exploatören utfört och bekostat underlag till detaljplanen enligt ovan samt erlagt ersättning enligt § 7 skall planavgift ej uttagas i samband med bygglov.

Exploatören beställer grundkarta samt ersätter för sin egen del kommunen för denna.

§ 5. Arbetsplan

Kommunen ingår avtal med Trafikverket om upprättande av arbetsplan i enlighet med bifogat avtal, bilaga 2.

Exploatören förbinder sig att ersätta kommunen för samtliga kostnader för denna arbetsplan i enlighet med § 7.

§ 6. Exploateringsavtal

Exploateringsavtal skall upprättas mellan exploatören och kommunen parallellt med det kommande detaljplanarbetet.

Exploateringsavtalet avser reglera marköverlåtelse, utbyggnad av allmänna anläggningar, etableringsfrågor, kostnadsansvar för externa exploateringsanläggningar, generellt bidrag till övergripande generalplaneanläggningar mm.

§ 7. Ersättningar

1. Exploatören skall till kommunen erlægga ersättning för samtliga kostnader som Trafikverket fakturerar kommunen för i omfattning enligt avtal om arbetsplan, bilaga 2.
2. Exploatörerna skall till kommunen erlægga ersättning om 500 000 kronor för kommunens kostnader för detaljplane- och arbetsplanehantering samt plangenomförande.

Ersättningen skall indexregleras i enlighet med konsumentprisindex med juni 2010 som basmånad.

Ersättningen förfaller till betalning enligt följande:

- * 40 % av ersättningen den första dagen i månaden efter beslut om godkännande av detta avtal.
- * 40 % av ersättningen den första dagen i månaden efter det att beslut har fattats om utställning av detaljplan.
- * 20 % av ersättningen den första dagen i månaden efter det att detaljplan har antagits.

§ 8. Överlåtelse

Detta avtal får ej utan kommunens skriftliga medgivande överlätas till tredje part.

§ 9. Tvist

Tvist på grund av detta avtal skall avgöras av allmän domstol, såvida inte parterna enas om skiljemannaförfarande.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

ÖSTERÅKERS KOMMUN
Österåker 2010-09-23

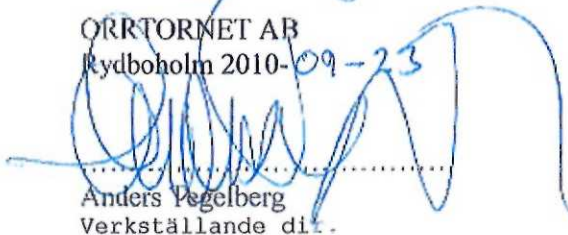

Tommy Bokell
Exploateringschef
Enl. KS delegationsordning § 199/2005

Bevittnas:

ORRTORNET AB
Rydboholm 2010-09-23

Anders Pögelberg
Verkställande dir.

Bevittnas:

[Handwritten signatures and initials in blue ink]

Avtal

mellan Trafikverket Region Stockholm (Trafikverket) och Österåkers kommun (Kommunen) angående finansiering av arbetet med upprättande av arbetsplan för en kapacitetsstärkning i trafikplats Rosenkälla, ny anslutning av väg 975 och en ny trafikplats på väg 276 öster om Rosenkälla trafikplats i syfte att trafikförsörja ett nytt handelsområde vid Rosenkälla i Österåkers kommun.

Objektet är inte namngivet i förslag till regional eller nationell plan för vägtransportsystemet 2010-2021. Parterna är dock överens om att verka för att objektet tas med i planen vid nästa revidering.

§ 1 Bakgrund

Österåker kommun och Vallentuna kommun har planer för respektive kommundel inom området Rosenkälla – Gillinge. En avsiktsförklaring mellan Trafikverket, Österåker och Vallentuna som visar på en gemensam utveckling för området som helhet har undertecknats i maj 2010. Utvecklingen av hela området Rosenkälla – Gillinge kräver flera detaljplaner och arbetsplaner.

Arbetsplanen som regleras i detta avtal är en del i denna gemensamma struktur. Arbetsplanen omfattar de vägar som behövs för att trafikförsörja den första etapputbyggnaden av handelsplatsen närmast trafikplats Rosenkälla och inom Österåkers kommun.

Mellan Vägverket och Österåkers kommun föreligger ett avtal daterat den 30 mars 2007 om upprättande av en förstudie för ett nytt handelsområde vid Rosenkälla i Österåkers kommun. Förstudien är framtagen i enlighet med upprättat avtal. Länsstyrelsen har 2010-04-15 beslutat att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Av Trafikverkets ställningstagande, daterat 2010-06-29, framgår att det kommer behövas förstärkningar av trafikförsörjningen i enlighet med den princip för övergripande struktur som överenskommit mellan Trafikverket, Österåker och Vallentuna kommun. Detta bör ske i takt med kommunernas fortsatta utbyggnad av handelsområdet. För den första etappen beslutar Trafikverket att en arbetsplan för alternativ 5 ska tas fram samt att finansieringen för kommande skeden ska säkerställas genom erforderliga avtal.

§ 2 Avtalets syfte

Avtalet skall reglera upprättande och finansiering av arbetsplan för projektet. Trafikverket har ingen erinran mot att arbetsplan tas fram men har inga medel för finansiering av framtagandet.

Målsättningen är att färdigställa arbetsplanen inom två år från det att detta avtal påtecknats.

§ 8 Genomförande

Trafikverket leder arbetet med arbetsplanen. Trafikverket skall upphandla en konsult för att bistå Trafikverket i upprättandet av arbetsplan. Detta ska ske efter samråd med kommunen.

Parterna har rätt att senast inför tecknandet av kontrakt med konsult för genomförandet av arbetsplanen omförhandla detta avtal.

Kommunen kan när den så önskar skriftligt meddela Trafikverket att arbetet ska avbrytas. De kostnader som Trafikverket har lagt ned och som kvarstår för att avbryta projektet ska ersättas av kommunen.

Innan arbetsplanen skickas till Trafikverkets huvudkontor för fastställelse och innan detaljplanerna antas skall ett genomförandeavtal upprättas som reglerar finansiering och genomförande av arbetsplanen. Genomförandeavtalet skall vara undertecknat av kommunen och Trafikverket.

*****

Solna 2010-

Åkersberga 2010-

För Trafikverket Region Stockholm

För Österåkers kommun

.....
Kristina Söderberg
Enhetschef Planering

.....
Ingela Gardner Sundström
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Tommy Bokell
Exploateringschef

2013-10-18

D.nr 2012/0496

TILLÄGG till PLANERINGSAVTAL

för upprättande av detaljplan för
Rosenkälla Öst, etapp 1
(Tidigare benämnd Rosenkälla handelsområde)

Bakgrund

Österåkers kommun, nedan kallad Kommunen, och Orrtorner AB (org.nr 556589-5371), nedan kallad Exploatören, har tidigare träffat ett planeringsavtal, undertecknat 2010-09-23, för reglering av principerna för detaljplanering inom planprogramområdet Rosenkälla.

Tilläggsavtalet medför en förändring i principerna för arbets- och ansvarsfördelningen vad gäller kostnader och ersättningar mellan parterna för framtagandet av detaljplan. Kommunen istället för Exploatören tar fram plankartan med tillhörande handlingar. Dessutom har planområdets avgränsning justerats.

I det ursprungliga avtalet ersätts § 2, § 4 och § 7 samt bilaga 1 i sin helhet genom detta tilläggsavtal. I allt övrigt ska det ursprungliga avtalet gälla.

§ 2. Omfattning

Området är beläget i kommunens nordvästra del i direkt anslutning till E 18 / Norrtälje och väg 276/ Roslagsvägen och omfattar c:a 87 ha av fastigheten Rydboholm 2:1. Området är avgränsat på bifogad karta, se bilaga 1.

Avtalet reglerar principerna för arbets- och ansvarsfördelning samt kostnader och ersättningar mellan parterna för framtagandet av detaljplan samt vägplan för området.

§ 4. Detaljplan

Kommunen ansvarar för formella processen av detaljplan inom avtalsområdet.

Exploatören skall ombesörja framtagandet av grundkarta samt underlag (utredningar avseende dagvatten, vatten- och avloppsförsörjning, trafiklösningar mm) för upprättande av detaljplan för utbyggnad av avtalsområdet. Exploatören skall även ombesörja framtagandet av MKB. Kommunen ombesörjer framtagandet av erforderliga planhandlingar. För arbetet anlitas plankonsult.

Exploatören ersätter Kommunen för upprättandet av detaljplanen enligt § 7.

Detaljplanearbetet skall ske i nära samråd med Exploatören.

Då exploatören bekostat underlag till detaljplanen enligt ovan samt erlagt ersättning enligt § 7 skall planavgift ej uttagas i samband med bygglov.

§ 7. Ersättningar

1. Exploatören skall till kommunen erlägga ersättning för samtliga kostnader som Trafikverket fakturerar kommunen enligt avtal om vägplan, se bilaga 2 i ursprungligt avtal.
2. Exploatören skall till kommunen erlägga ersättning för samtliga kostnader som plankonsulten fakturerar kommunen för kostnader för detaljplan samt medverkan i arbetet med vägplan.
3. Exploatören skall till kommunen erlägga ersättning om 600 000 kr för kommunens kostnader för detaljplane- och genomförandefrågor samt medverkan i framtagandet av vägplan för väg.

Ersättning enligt punkt 3 skall indexregleras i enlighet med konsumentprisindex med oktober 2013 som basmånad.

Ersättning enligt punkt 3 förfaller till betalning enligt följande:

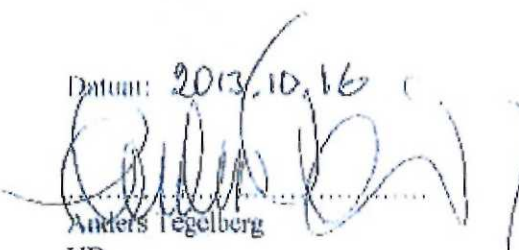
- * 200 000 kr den första dagen i månaden efter beslut om godkännande av detta avtal (vilket redan har betalats).
- * 200 000 kr den första dagen i månaden efter det att beslut har fattats om planutställning.
- * 200 000 kr den första dagen i månaden efter det att detaljplanen har antagits och vunnit laga kraft.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Datum: 2013.10.16

Viveka Larsson
Plan- och exploateringschef
Österåkers kommun

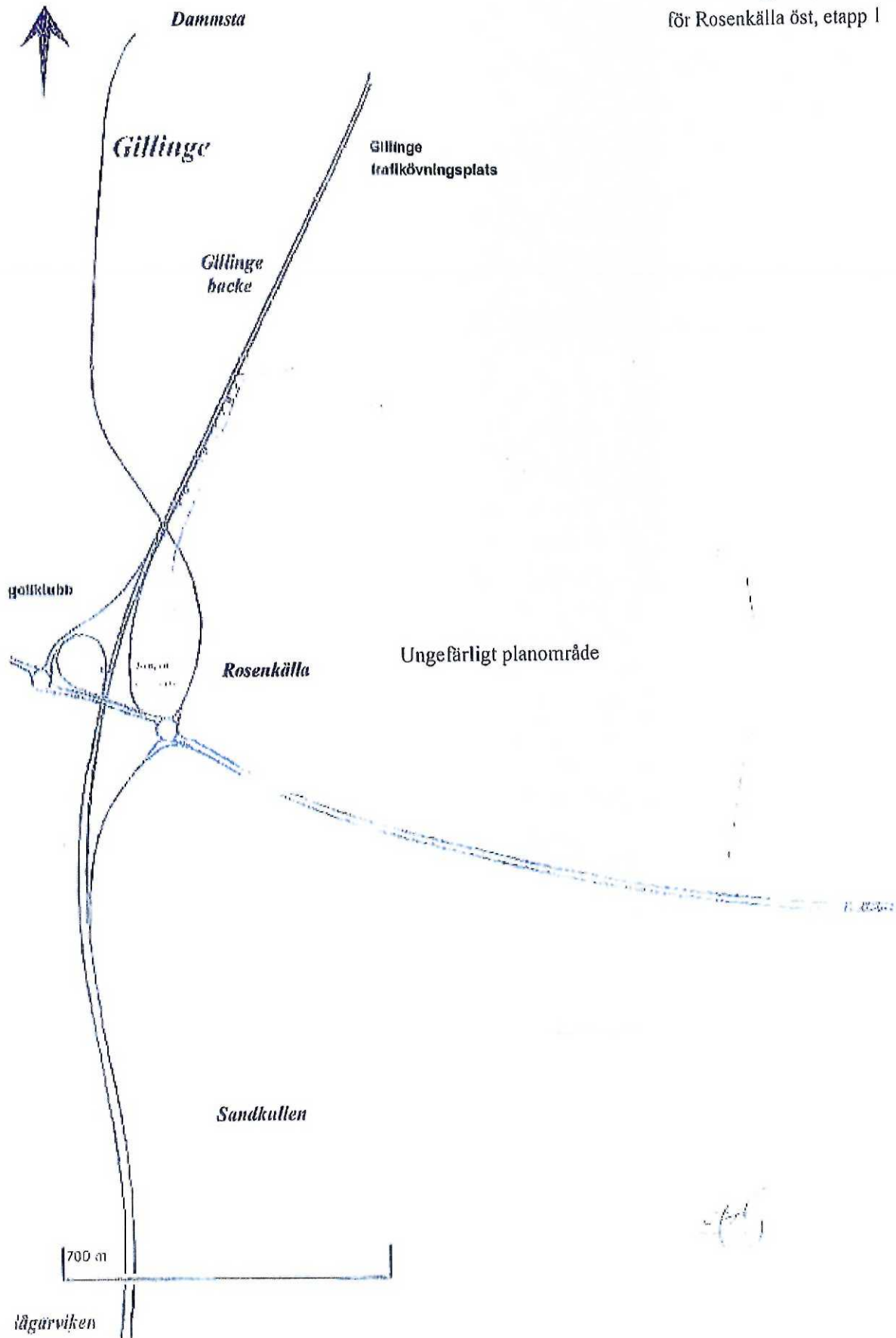
Datum: 2013.10.16

Anders Ljegelberg
VD
Ortornet AB

Bilaga 1

Tillhör tillägg till planeringsavtal
för Rosenkälla öst, etapp 1

[Handwritten signature]

Exploateringsavtal Rosenkälla

— Exploateringsområdet

Trafikplats Rosenkälla

Väg 276

E 18

Skala 1:2000 (A1) 1:4000 (A2)
0 20 40

[Handwritten signatures and initials]

AVTAL OM ÖVERLÅTELSE AV FAST EGENDOM

Markägare: Orrtorner AB, org.nr. 556589-5371), Rydboholms gård, 184 94 Åkersberga Carl Douglas, 650505-1075 ("Markägaren")

Mottagare: Österåkers kommun, 212000-2890, 184 86 Åkersberga ("Mottagaren")

Fastighet: Område av fastigheten Rydboholm 2:1 som markerats på bifogad karta, bilaga 1, ("Fastigheten")

1. Bakgrund

Med anledningen av detaljplaneläggningen av Rosenkälla handelsområde etapp 1 överlåter Markägaren till Mottagaren genom detta avtal de markområden som i detaljplanen kommer att läggas ut som allmänplatsmark med kommunalt huvudmannaskap.

2. Överlåtelseförklaring m m

Markägaren överlåter härmed Fastigheten (d.v.s den del av fastigheten Rydboholm 2:1 som markerats på karta, bilaga 1) till Mottagaren på nedan angivna villkor.

3. Tillträdesdag

Fastigheten skall tillträdas av Mottagaren denna dag.

4. Ersättning för Fastigheten

Fastigheten överläts vederlagsfritt.

5. Fastighetsbildning

Ansökan om fastighetsbildning skall ombesörjas av Mottagaren med stöd av detta Avtal. Markägaren biträder ansökningen och bekostar lantmäteriförrättningen vad avser fastighetsbildningskostnader. Ansökan skall inges omgående efter detta avtals undertecknande.

Mottagaren ansvarar för eventuella kostnader för lagfart.

6. Markägarens garantier

Markägaren lämnar följande garantier, vilka avser förhållandena den dag då detta Avtal undertecknas ("Avtalsdagen") om inte annat anges, nämligen

6.1. att Markägaren är civilrättslig ägare till Fastigheten, och

6.2. att Fastigheten inte belastas av servitut eller andra nyttjanderätter och att inteckningar inte uttagits i denna samt att Fastigheten inte i övrigt lämnats som pant för lån eller andra åtaganden.

7. Fördelning av utgifter och inkomster

Räntor, skatter och andra periodiska utgifter som belöper på Fastigheten skall betalas av Markägaren i den mån de belöper på och avser tiden till och med Tillträdesdagen. Motsvarande skall gälla beträffande inkomster från Fastigheten. Efter Tillträdesdagen skall Mottagaren betala ovan angivna kostnader och erhålla inkomster.

Sedvanlig likvidavräkning skall upprättas på Tillträdesdagen varvid parterna i förekommande fall även skall läsa av mätare för el, värme och vatten. Slutlig driftsavräkning skall ske snarast, dock senast 30 dagar efter nyss nämnd tidpunkt.

8. Farans övergång, försäkring

Markägaren står faran för att Fastigheten skadas eller försämras medan den fortfarande är i Markägarens besittning fram till Tillträdesdagen. Från och med nyss nämnd tidpunkt övergår faran på Mottagaren.

9. Överlämnande av handlingar

Markägaren förbinder sig att till Mottagaren på Tillträdesdagen överlämna samtliga handlingar beträffande Fastigheten, vilka är av betydelse för Mottagaren som ägare av densamma.

10. Ändring av Avtalet

Ändring och tillägg till detta Avtal kräver för sin giltighet att ändringen eller tillägget upprättas i skriftlig form och undertecknas av parterna.

11. Tvist

Tvist i anledning av detta Avtal skall avgöras av allmän domstol.

Detta Avtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar, varav parterna har tagit var sitt.

Åkersberga den

Markägare

Carl Douglas

Mottagare

Österåkers kommun

.....

.....

Ovanstående Markägares egenhändiga namnteckning bevitnas:

.....

.....

Bilagor

Bilaga 1 Karta med det överlåtna markområdet markerat

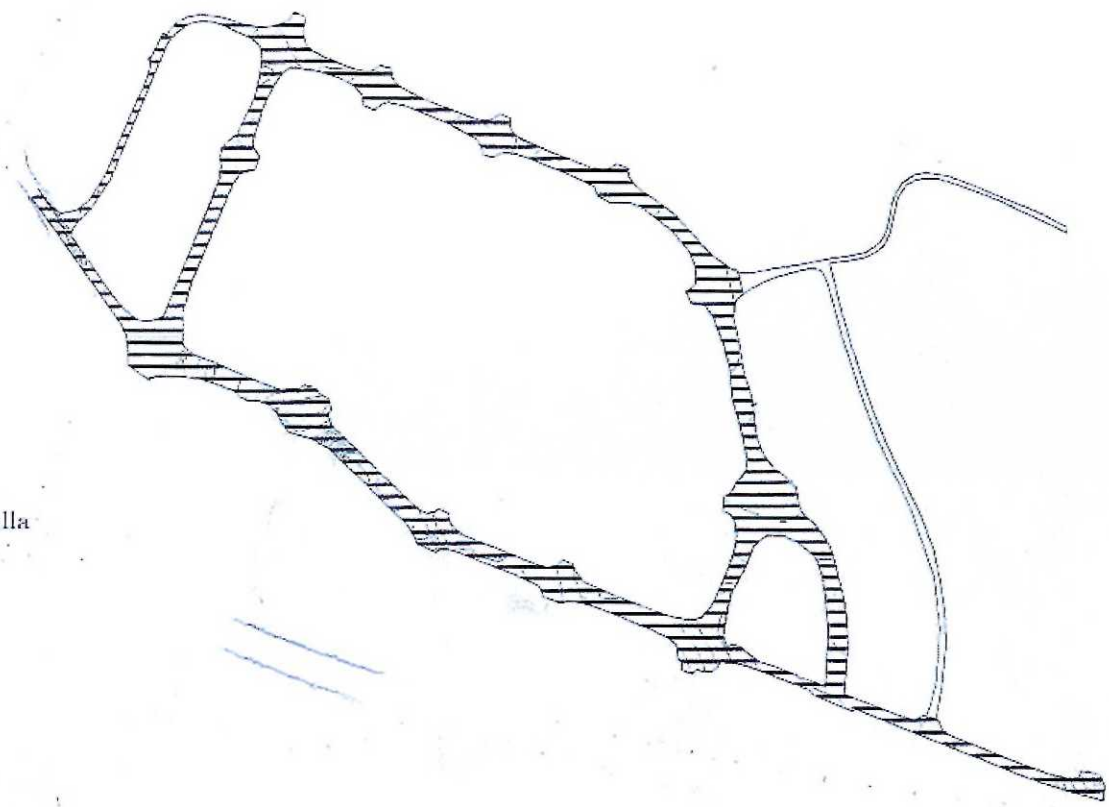
Exploateringsavtal Rosenkälla

- ==== Kommunalt
- ==== huvudmannskap

Trafikplats Rosenkälla

E 18

Väg 276

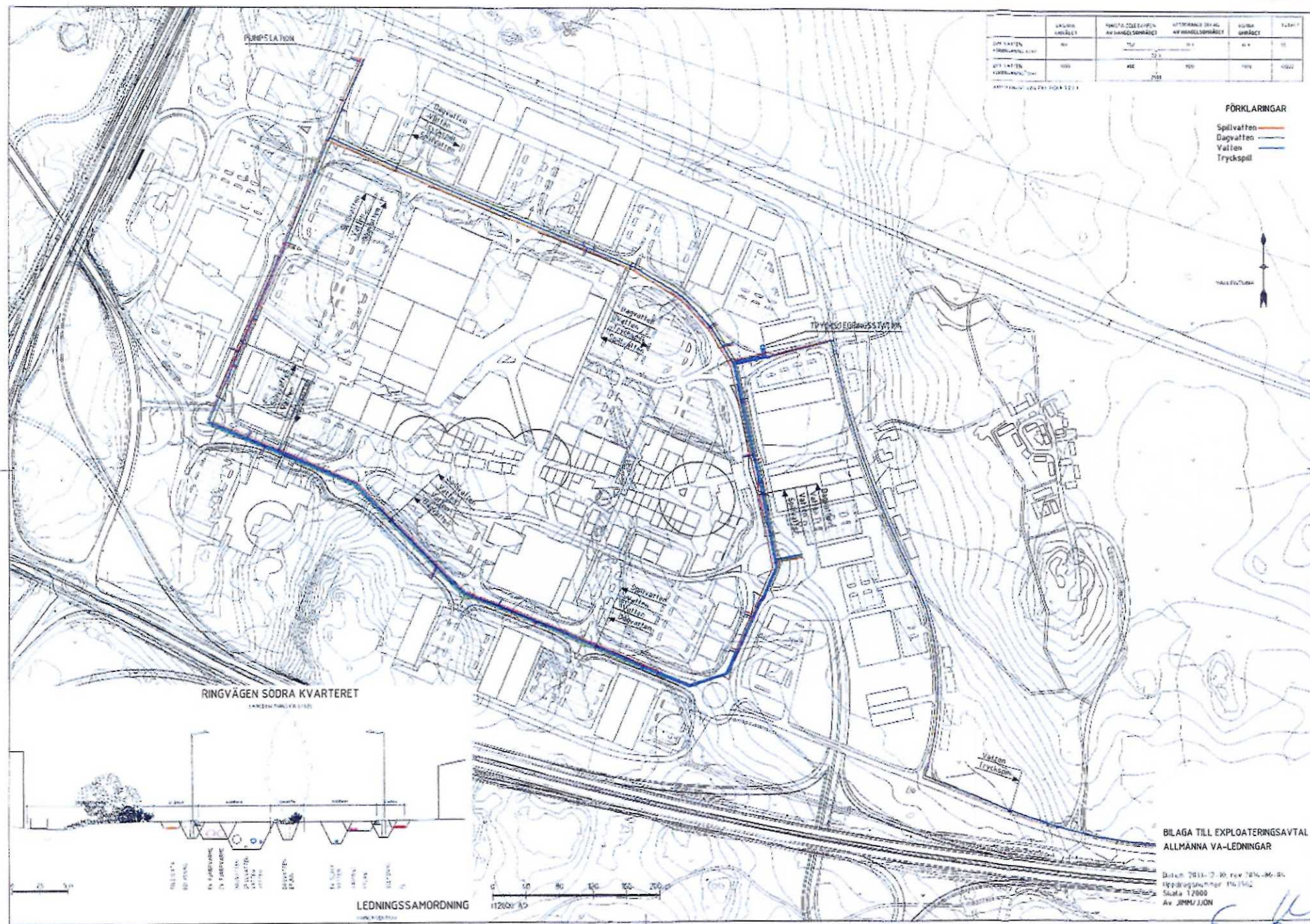

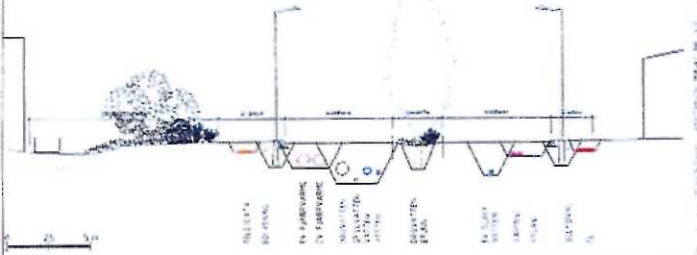
	AREAL OMRÅDET	AREAL OCH LÄNGLIGLETT AV HANDELSOMRÅDET	AREAL OCH LÄNGLIGLETT AV HANDELSOMRÅDET	AREAL OMRÅDET	AREAL
DEL 1: 1:170	80	75	10	10	10
DEL 1: 1:170	1000	800	100	100	1000
AREAL TOTALT		880			1100

FÖRKLARINGAR

- Spillvatten
- Dagvatten
- Vatten
- Tryckspil

RINGVÄGEN SÖDRA KVARTERET

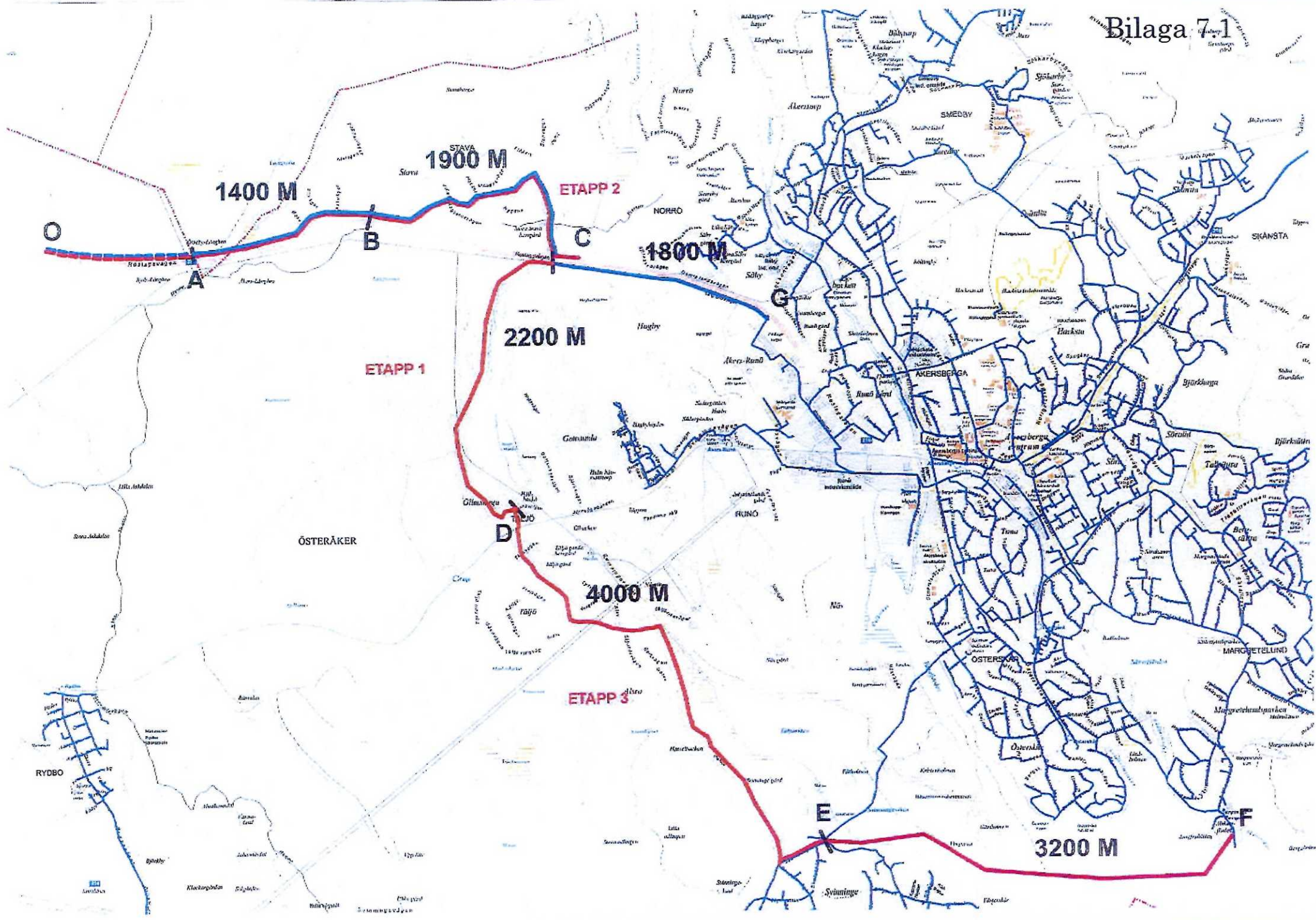

LEDNINGSSAMORDNING

BILAGA TILL EXPLOATERINGSAVTAL
ALLMÄNNA VA-LEDNINGAR

Datum: 2011-07-06 rev 104_06-04
 Projektnummer: 150152
 Skala: 1:2000
 Av: JRM/JJON

Handwritten signature and initials.

Genomförandeavtal Trafikplats Rosenkälla

Väg E18, trafikplats Rosenkälla och ny trafikplats väg 276/975

Parter

Trafikverket
Region Stockholm
172 90 Sundbyberg
Organisationsnummer 202100-6297

Österåker kommun,
184 86 Åkersberga
Organisationsnummer 212000-2890

Mellan parterna har följande avtal träffats.

Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i detta genomförandeavtal:

Trafikverket och Österåkers kommun, nedan kallat Parter.

Österåker kommun, nedan kallad Kommunen.

Väg E18 trafikplats Rosenkälla och ny trafikplats väg 276/975 (Trafikplats handel), benämns nedan som Projektet.

Klöverblad, halv trumpet, ruter – detta är exempel på vägutformningar som kan hittas i "Krav för vägars och gators utformning" (VGU), Trafikverket 2012:179.

Orrtoronet – exploatör för handelsområde, nedan kallad Exploatören.

Vägplanen "Väg E18, trafikplats Rosenkälla och ny trafikplats väg 276/975" i Österåkers kommun, Stockholms län nedan kallad Vägplanen.

§1 Syfte, bakgrund och omfattning

Detta avtal tecknas för att mellan Parterna reglera finansiering, ansvar och genomförande före, under och efter byggnadstiden.

Trafikplats Rosenkälla är en viktig knutpunkt mellan E18, väg 276 och Norrortsleden. Kommunen upprättar en detaljplan för ett område för rekreation och handel öster om trafikplatsen. För att trafikförsörja handelsområdet upprättar Trafikverket Vägplanen parallellt med Kommunens detaljplanearbete. Syftet med Vägplanen är att uppnå en kapacitetsstärkning i trafikplats Rosenkälla och skapa en ny trafikplats på väg 276 öster om trafikplats Rosenkälla. Den nya sträckningen av väg 975 inom detaljplan för handelsområde kommer att bli gata enligt plan- och bygglagen och får kommunal väghållning. I samband med fastställelsebeslutet beslutas även om indragning av del av väg 975.

Ett PM "Ombyggnadsbehov för Basalternativ utan handelstrafik" 2012-03-09 har tagits fram som visar de trafikflöden som väntas belasta trafikplats Rosenkälla om inga nya exploateringar tillkommer i området nära trafikplatsen. I denna PM föreslås trimningsåtgärder för området fram till ca år 2035.

Trafikverket ansvarar för den fortsatta processen med projektering, upphandling och produktion av temporära ramper i Gillinge. De temporära ramperna är en del av trimningsåtgärderna i Basalternativet som i och med Projektet tidigareläggs. Ramperna ska avlasta lokalgatan som kommer att gå genom handelsområdet.

Tidigare studier och utredningar avseende Projektet är "Förstudie väg E18/väg 276, Trafikplats Rosenkälla, Österåkers kommun" TRV 2010/3247.

§2 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal om finansiering mellan parterna avseende åtgärden

En avsiktsförklaring har träffats i april 2014, TRV 2014/28403 mellan Parterna avseende genomförande och finansiering av förslag till åtgärder i enlighet med den omfattning som redovisas i granskningshandlingen av Vägplanen. Sedan tidigare finns en avsiktsförklaring (maj 2010, TRV 2010/52018) mellan Parterna och Vallentuna kommun avseende långsiktig målbild för området. I avsiktsförklaringen står att "Parterna avser verka för att objekten införs i kommande revideringar" av Länsplan för transportinfrastruktur i Stockholms län. Det nu träffade genomförandeaftalet är en följd av de tidigare avsiktsförklaringarna.

§3 Kommande avtal

Inom ramen för Projektet är Parterna överens om att följande avtal behöver tecknas utöver detta avtal:

- Ledningsavtal/avvattningsanläggningsavtal – avtal för reglering av nyttjande och vidmakthållande av Parternas avvattningssystem med tillbehör inom vägområdet i driftskedet. Avtalet upprättas innan kontrakt skrivs med entreprenör för byggande av Projektet.
- Drift- och underhållsavtal – avtal för reglering av drift- och underhåll. Avtalet upprättas innan kontrakt skrivs med entreprenör för byggande av Projektet.
- Samarbetsavtal, se § 9. Avtalet upprättas innan kontrakt skrivs med entreprenör för byggande av Projektet.

Om endera parten vill påföra anläggningsdelar som inte omfattas av detta avtal eller vill göra ändringar eller på annat sätt ändra utförandet av anläggningen ska särskilt tilläggsavtal träffas mellan Parterna.

§4 Beskrivning av åtgärder och kostnader

Projektet och dess angränsande anläggningar omfattar följande åtgärder som Trafikverket äger och ansvarar för. Se bilaga 1 för geografisk avgränsning och utformning.

Åtgärder i Trafikverkets anläggningar

1. Framtagande av förfrågningsunderlag för Projektet.
2. Upphandling av entreprenör för byggande av Projektet.
3. Om - och utbyggnad av befintlig trafikplats Rosenkälla, trafikplatsen kompletteras bl.a. med ytterligare ett klöverblad med tillhörande direktramp.
4. Nybyggnad av Trafikplats Handel, i form av en halv trumpet, som infart till handelsområdet.
5. Nybyggnad av busshållplatser längs E18 samt tillhörande busstramper och brobreddning.

Omfattningen för åtgärderna i punkterna 3-5 beskrivs närmare i den framtagna granskningsversionen av Vägplanen, se även bilaga 1. Vägplanens avgränsning mot Kommunens kommande detaljplanegränser, se bilaga 2-3.

Kostnader för projektet utifrån successiv kalkyl 2013-06-18 :

Kostnadsläge	Mnkr	Kommentar
Successiv kalkyl 2013-06-18	277	50 % nivå
Brobreddning, väg 975 genom E18	10	Bussramper
Markåtkomst, Österåker Rydboholm 2:1	-5	Enligt § 6 I
Vägplan	- 25	Kostnad redan betalad
Temporära ramper i Gillinge*	-13	Vägplan, bygghandling, produktion
Överföring detaljplan	- 55	Standardhöjning väg 975 genom handelsområdet
Bedömd totalkostnad för Projektet	189	

* Därutöver tillkommer en kostnad för Trafikverket gällande upprustning av den enskilda vägen mellan väg 975 och Gillinge, uppskattad till ca 600 000 kronor, röd streckad linje, bilaga 5.

Den totala kostnaden för åtgärden som omfattas av detta avtal uppgår till belopp 189 miljoner kronor i juni 2013 års prisnivå.

§5 Finansiering

Projektet finns inte med i någon nu gällande plan för statlig transportinfrastruktur och finansieras därför i huvudsak av Kommunen.

Trafikverkets finansiella åtagande är totalt 23 miljoner kronor i 2013 års prisnivå vilka utgår från de trimningsåtgärder i "basalternativet" som har bedömts nödvändiga för aktuellt område. Dessa åtgärder går inte att direkt koppla mot Projektets nuvarande omfattning. Kostnaderna motsvarar därför ingen direkt funktion i Projektet utan är det belopp med vilken Trafikverket har möjlighet att delfinansiera Projektet.

Kommunen ansvarar för finansiering som uppgår till 166 miljoner kronor i 2013 års prisnivå. Eventuella kostnadsförändringar se § 7.

Finansieringen utgår från den successiva kalkylen, "Osäkerhetskalkyl för Rosenkälla trafikplats" genomförd 2013-06-18.

Samtliga angivna kostnader omfattas av indexuppräkningsindex (Trafikverkets investeringsindex väghållning) med juni 2013 som bas.

§6 Ansvarsfördelning för genomförande

Trafikverket ansvarar för att

- A. De åtgärder som omfattas av § 4 punkterna 1-5, utförs.

- B. Tillämpliga lagar, författningar, myndighetsbeslut och "Trafikverkets övergripande krav och riktlinjer" iakttas vid genomförande av Projektet som Trafikverket ansvarar för.
- C. Trafiksäkerhet, tillgänglighet och framkomlighet bibehålls på berörda allmänna vägar samt gång- och cykelstråk under hela byggtiden.
- D. Klargöra vilken påverkan Vägplanen har ur ett avvattnings tekniskt perspektiv på såväl uppströms och nedströms liggande fastigheter och mark. Trafikverket ska utifrån klagörandet vidta åtgärder eller på annat sätt tillse att tredje man eller annan part inte lider skada.
- E. Kommunen har rätt till alla uppkomna massor som inte återanvänds i enlighet med intentionen om massbalans i vägplanen.

Kommunen ansvarar för att

- F. Tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid eventuella genomförande av åtgärder som Kommunen ansvarar för.
- G. Skriftligt avropa projektledaren på Trafikverket gällande start av förfrågningsunderlag, upphandling respektive kontraktsskrivning av entreprenör för byggande av Projektet senast en månad innan dessa ska påbörjas. Avrop ska ske separat för varje skede.
- H. Genomföra en avvattnings teknisk utredning i god tid så att den kan ingå i Trafikverkets förfrågningsunderlag för totalentreprenad. Den avvattnings tekniska utredningen ska tydliggöra de avvattnings tekniska förutsättningarna från handelsområdet i termer av flöden och flödesmönster som kan förekomma och som måste beaktas. I utredningen måste Kommunen klargöra vilken påverkan handelsområdet kommer att få på såväl uppströms och nedströms liggande fastigheter och mark. Kommunen ska utifrån denna utredning vidta åtgärder eller på annat sätt tillse att tredje man eller annan part inte lider skada.
- I. Utan kostnad tillhandahålla mark till Projektet på Fastigheten Österåker Rydboholm 2:1 som disponeras av Exploatören, se bilaga 4, för väganläggningen. Detsamma gäller för tillfällig mark för boduppställning, tillfälliga vägar med mera som inte är med i bilaga 4, dessa etableringar bör samordnas med utbyggnaden av handelsområdet.

Generella Principer

Trafikverket äger och har väghållaransvaret för alla delar av Vägplanen. Se bilaga 1.

Kommunen ansvarar med kommunalt huvudmannaskap för att upprätthålla funktionen för väg 975 inom detaljplanen, bland annat som parallell led till väg 276 för långsamt gående fordon. Se bilaga 1.

§7 Hantering av kostnadsförändringar

Revideringar under projekterings- och/eller byggfasen med avseende på avgående-, ändrings- eller tilläggsarbeten över 250 000 kronor beslutas av Trafikverket i samråd med Kommunen. Revideringar under 250 000 kronor beslutas av Trafikverket, upp till ett sammanlagt belopp om fem miljoner kronor, därefter ska en avstämning göras mellan Parterna. Kommunen står för samtliga kostnadsförändringar. Detta gäller även revideringar på grund av myndighetskrav eller kostnader mot tredje man orsakade av Projektet. Ändringar som initieras av Trafikverket och ligger utanför ramen för Vägplanen men ändå påverkar Projektet bekostas av Trafikverket.

§8 Betalning av medfinansieringen

Prestationsbunden betalningsplan ska upprättas.

Parterna ska gemensamt skapa, och vidmakthålla, rutiner som säkerställer riktigheten i mängdregleringar och fakturahantering.

§9 Projektorganisation och former för parternas samarbete

Parterna ansvarar för och beslutar självständigt i genomförandet av sina respektive åtgärder enligt § 6.

Ett samarbetsavtal mellan Parterna och Exploatören ska upprättas, vilket bland annat ska reglera projektorganisation såsom styrgrupp, samarbetsformer, informations- och kommunikationsvägar, extern kommunikation samt protokollförda informations-, samordnings-, bygg-, kvalitets- och ekonomimöten.

§10 Tidplan

Nedanstående tider är uppskattade och kan komma att ändras.

Vägplan skickas till länsstyrelsen för tillstyrkan	juni 2014
Vägplan skickas för fastställelse	dec 2014
Vägplan har vunnit laga kraft	maj 2015

Start förfrågningsunderlag	juli 2014
Förfrågningsunderlag skickas ut, (vägplanen har vunnit laga kraft)	maj 2015
Kontrakt med entreprenör skrivs	okt 2015

§11 Avtalets giltighet

Detta avtal är giltigt från och med att kommunfullmäktige i Kommunen godkänner detta avtal och det har undertecknats av Parterna.

Detta avtal upphör att gälla om inte upphandling av entreprenör för Projektet har påbörjats senast 2018-12-31. Möjlighet finns till omförhandling av datumet om vilket ska initieras senast 2018-11-30.

§12 Kommunikation

En gemensam kommunikationsplan ska upprättas mellan Parterna.

§13 Rampstyrning

Trafikverket ansvarar för att löpande (en gång per år) mäta trafikflöde och hastighet på den aktuella växlingssträckan av väg 276. Om belastningen regelmässigt uppnår 80 procent av trafikkapaciteten under maxtimmen (dygnets mest belastade timme) meddelar Trafikverket Kommunen som då inför "rampstyrning", påfartsreglering genom trafiksignaler. Kommunen ansvarar för och bekostar införande av "rampstyrning".

§14 Omförhandling

Detta avtal är giltigt från och med den tidpunkt när det undertecknats av parterna och under förutsättning av att:

- Trafikverkets fastställelsebeslut över Vägplanen vinner laga kraft innan 2018-12-31.
- Detaljplan "Rosenkälla öst, etapp 1" antas i kommunfullmäktige och vinner laga kraft.
- Alla tillstånd från myndigheter erhålls.

I annat fall har båda parter rätt till omförhandling av avtalet.

Om Projektet kommer med i Länsplanen ska avtalet omförhandlas.

§15 Tvist

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal ska prövas av allmän domstol.

§16 Övrigt

Parterna har rätt att vid väsentlig förändring av ekonomiska eller andra förutsättningar avbryta detta avtal senast innan tecknande av kontrakt med entreprenör för byggande av Projektet.

Kommunen ska ersätta Trafikverket för nedlagda kostnader om Projektet avbryts på initiativ av Kommunen.

Om arbetet med förfrågningsunderlag ska påbörjas tidigare än detta avtals tecknande, regleras detta genom tillägg i avtal mellan Trafikverket Region Stockholm och Österåkers kommun angående finansiering av arbetet med upprättande av arbetsplan för en kapacitetsstärkning i trafikplats Rosenkälla, ny anslutning av väg 975, diarienummer TRV 2010/86724.

Ändringar eller tillägg till detta avtal ska undertecknas av parterna för att vara giltiga.

Bilageförteckning:

Bilaga 1: Vägområde

Bilaga 2: Detaljplan, blad 1

Bilaga 3: Detaljplan, blad 2

Bilaga 4: Markåtkomst

Bilaga 5: Anslutning mot temporära ramper i Gillinge

Av detta avtal är 2 exemplar upprättade och utväxlade.

Ort och datum

Trafikverket
Helena Sundberg

Ort och datum

Österåker Kommun
Michaela Fletcher Sjöman
Kommunstyrelsens ordförande

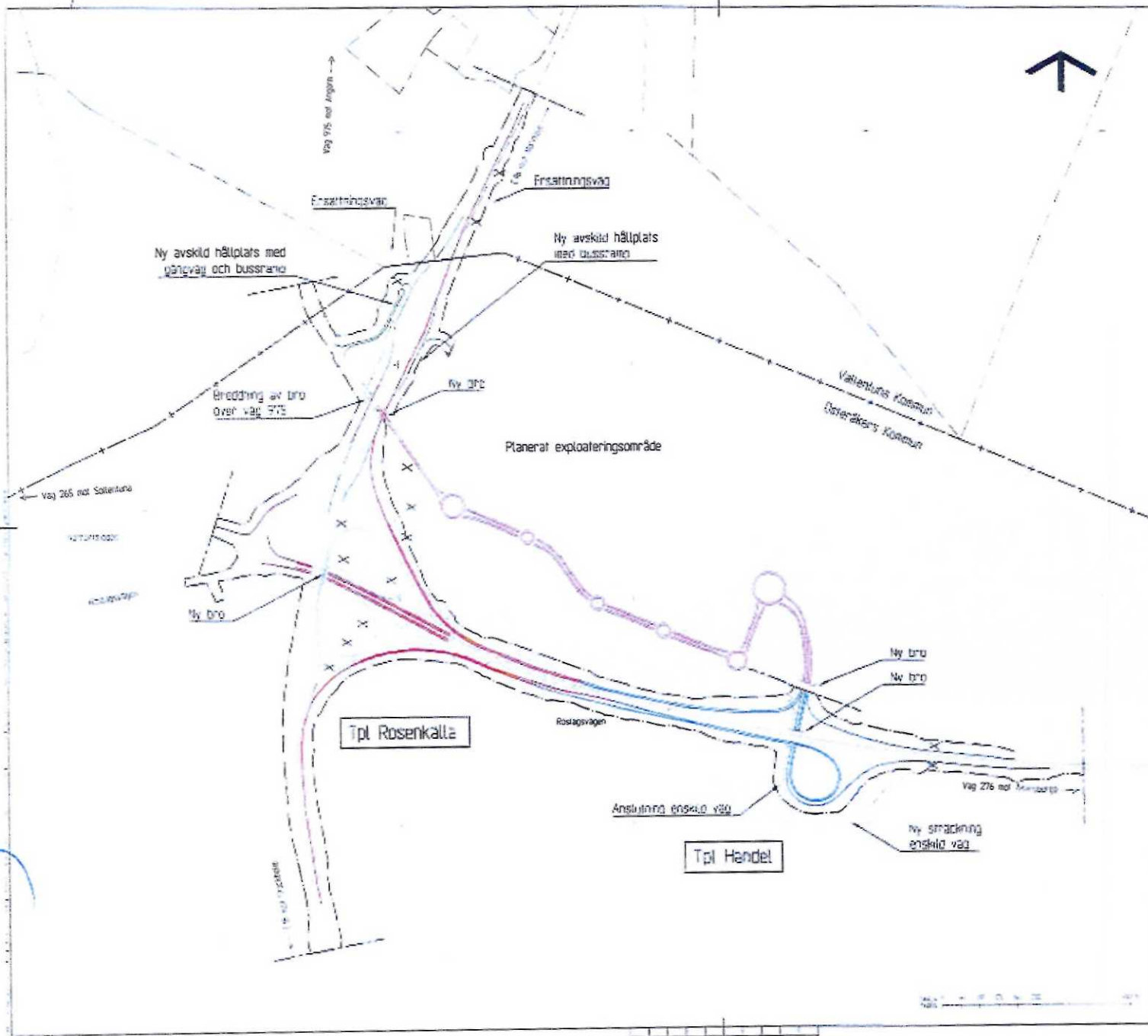

Österåker Kommun
Jan-Olof Friman
Kommundirektör

TEKNIKTÄRKLÄRNING

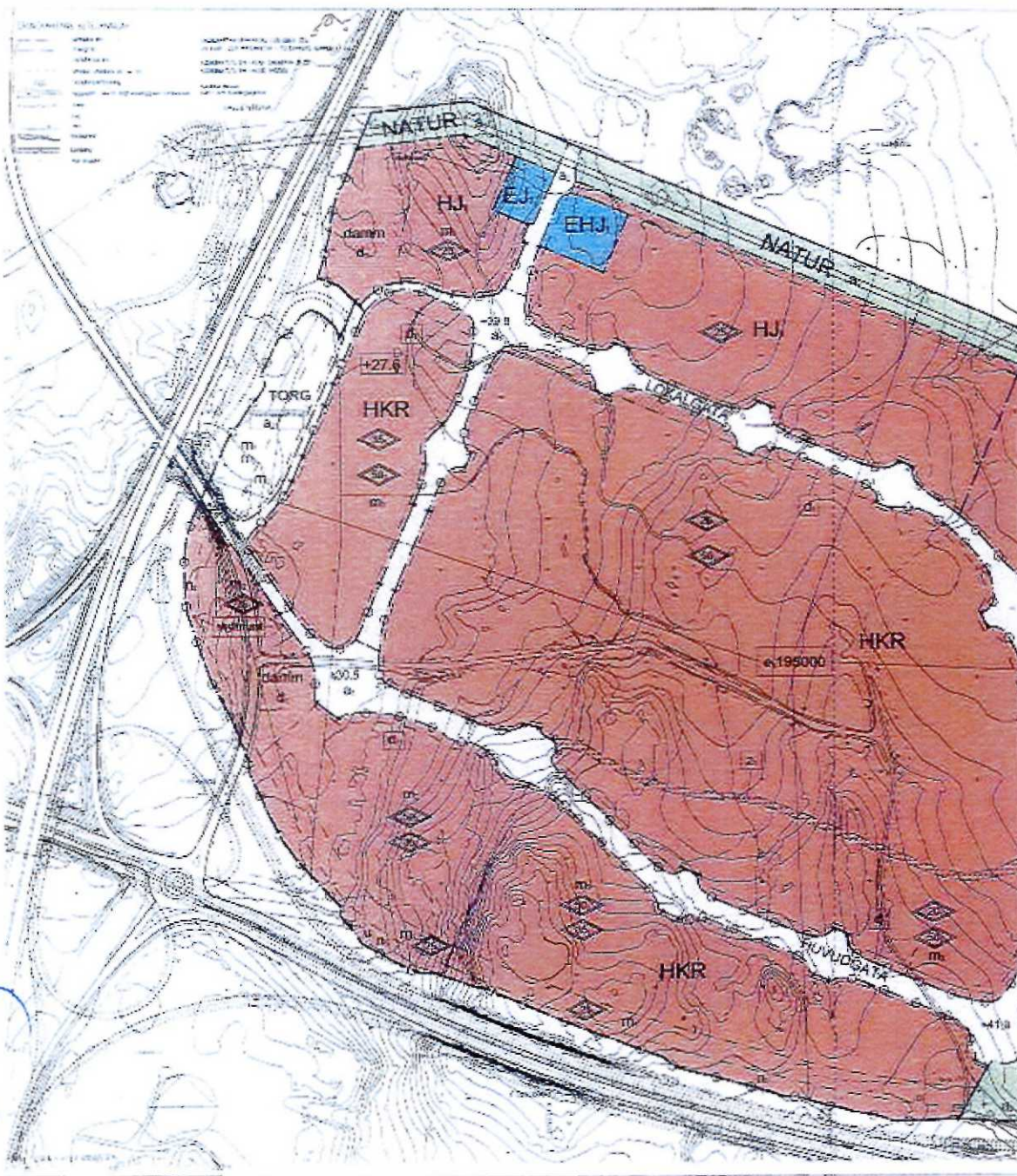
- TRAKTATVÄG
  - FASTIGHETSGRÄNS
  - SKOGSGRÄNS
  - GRÄNS FÖR VÄGOMRÅDE
  - GRÄNS FÖR VÄGPLAN
-
- BEFODRINGSKÖRRETT
  - ÖPPET KÖRRETT
-
- ENSKILD VÄG, GRUSVÄG
  - VÄG 500 PÅS
-
2. Del- och utbyggnad av befintlig trafikplats Rosenkälla, trafikplatsen kompletteras till 4 med ytterligare två körfälten med tillhörande ramper.
  3. Nybyggnad av trafikplats, i form av halv rundel, som skapar ett trafikområde GC-väg och nybyggda trafikplats.
  4. Funktionen av väg 975 ersätts av genombrot genom huvudområdet, denna hanteras i detaljplan och hanteras under kommunell huvudansvar.
  5. Nya busshållplatsen längs E18, inkluderande rullstolsvänliga busstrappor och bromsbränsel GC-väg för förändring till nya busshållplatser.

Handwritten signature in blue ink.

GENOMFÖRANDEAVTAL	
VÄG E18, TPL ROSENKÄLLA OCH NY TPL VÄG 276/975 ÖSTERÅKERS KOMMUN STOCKHOLMS LÄN	
TRAFIKVERKET	SWECO
ÖVERSIKTSKARTA	
PROJEKT: A 2020 N	10 2020
ARBETS: BILAGA 1	2020-01-28
PROJEKT: 883837	BILAGA

Handwritten signature/initials in blue ink.

PLANKARTA MED BESTÄMMELSER

Till detaljplanen har tillägg av bestämmelser med bestämmelser för byggnadsplanering. Plankarta och bestämmelser är delar av samma dokument.

PLANBESTÄMMELSER

Förändring av plan innebär ändring av bestämmelser för byggnadsplanering. Förändring av bestämmelser innebär ändring av bestämmelser för byggnadsplanering. Förändring av bestämmelser innebär ändring av bestämmelser för byggnadsplanering.

- GRÄNSER**
- Planbestämmelser
  - Ägandesgränser
  - Egandesgränser
  - Ägandesgränser
- Allmänna platser**
- LOKALGATA** Lokalt trafik
  - HUVUDGATA** Trafik mellan områden
  - PARK** Anlagt park
  - NATUR** Naturvård, mindre byggnader om max 30 kv m får uppföras
  - TORG** Gångtrafik, handel, kollektivtrafik och publik verksamhet

- Kategorierna**
- EJ** Tekniska anläggningar, lager och ej storande industri
  - EHI** Tekniska anläggningar, handel, lager och ej storande verksamhet
  - ER** Tekniska anläggningar, kultur och fritid
  - EH** Fordonsservice och handel
  - HJ** Handel, lager, ej storande exklusiv och odling
  - HK** Handel, lager och ej storande industri
  - HKR** Handel, odling, fruktäva, kultur och fritid
  - HKR** Handel, odling, kultur och fritid
  - HKR** Handel, kontor kultur och fritid
  - HKR** Handel, lager, ej storande industri, odling och kultur

- UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER**
- HD** Färdvägar och parkeringsplatser
  - HD** Färdvägar
  - HD** Färdvägar för cyklar och annan rörelse med max 40 km/h
  - HD** Färdvägar för cyklar och annan rörelse med max 40 km/h

- BEGRENSNINGAR AV MAJORITETS BEGRÄNSNINGAR**
- HD** Byggnad får inte uppföras
  - HD** Marken får underbyggas samt överbyggas med skärmtak
  - HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål

- UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER**
- HD** Färdvägar och parkeringsplatser
  - HD** Färdvägar
  - HD** Färdvägar för cyklar och annan rörelse med max 40 km/h
  - HD** Färdvägar för cyklar och annan rörelse med max 40 km/h

- PLACERING AV ALLMÄNNA PLATSER**
- HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål
  - HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål
  - HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål

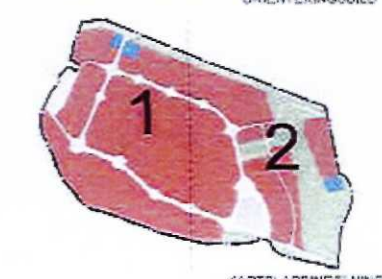
- MARKFÖRÄNDRING**
- HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål
  - HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål
  - HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål

- HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål
- HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål
- HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål
- HD** Marken ska vara tillgänglig för allmänna ändamål

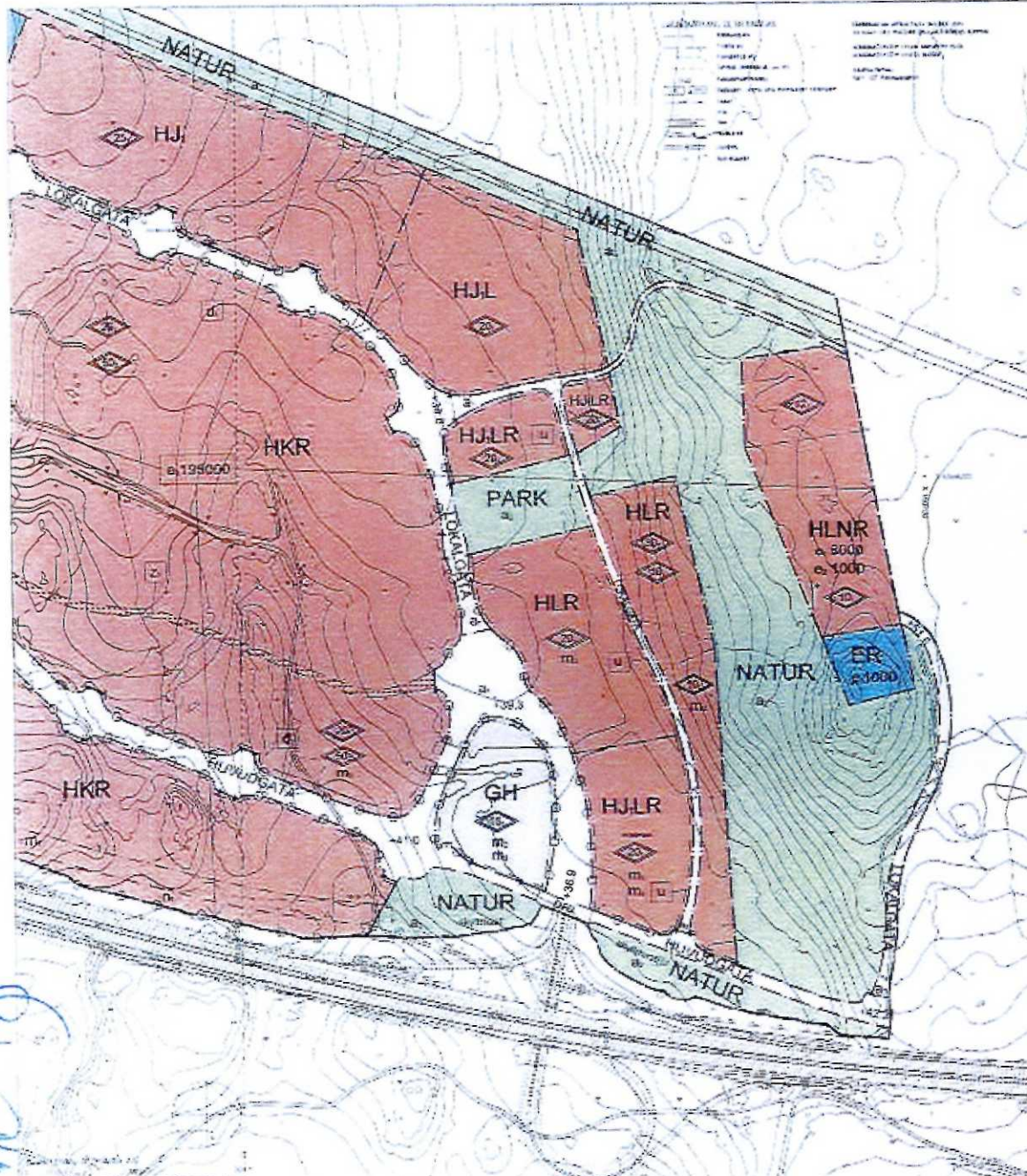
- ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER**
- HD** Kommunen är huvudansvarig för allmänna ändamål
  - HD** Kommunen är huvudansvarig för allmänna ändamål

ÖSTRA KÄLLA

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för
Rosenkälla Öst, etapp 1
 Österåkers kommun, Stockholms län
 Upprättad den 27 februari 2014, reviderad 2015
 Rev. 2014-05-27

PLANKARTA MED BESTÄMMELSER
 Till detaljplan för lokalt område utavträsk med omfattning enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen (2010:184) och plan- och bygghandboken (2012:10).

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom området med omfattningen i bestämmelserna. Om ett område omfattas av flera bestämmelser gäller den som är mest restriktiv. Bestämmelser som inte anges i denna plan kan gälla i övrigt.

- GRÄNSAR**
- Planområdets gränser
  - Avskärningslinjer
  - Gränser för olika typer av byggnader
  - Gränser för olika typer av verksamheter
  - Gränser för olika typer av natur
- ANVÄNDNING AV BÄDDER I ÖFRÅGAT OMRÅDE**
- LOKALGATA** Lokalgata
  - HUVUDGATA** Trafik mellan områden
  - PARK** Anlagd park
  - NATUR** Naturområde, mindre byggnader om max 30 km för uppläras
  - TORG** Gångstråk, handel, kollektivtrafik och publik verksamhet

- Kvalificeringskrav**
- EU** Tekniska anläggningar, lager och ej storande industri
  - EUH** Tekniska anläggningar, handel, lager och ej storande verksamhet
  - ER** Tekniska anläggningar, kultur och fritid
  - GH** Fordonsservice och handel
  - HA** Handel, lager, ej storande industri och odling
  - HAU** Handel, lager och ej storande industri
  - HLNR** Handel, odling, fruktäppel, kultur och fritid
  - HLR** Handel, odling, kultur och fritid
  - HLR** Handel, kontor, kultur och fritid
  - HLNR** Handel, lager, ej storande industri, odling och kultur
- Bestämmelser för byggnader och verksamheter**

- STYRNING AV KVALITÄTSAVSEER**
- HA** Inomhus höjd över höjdat
  - HAU** Vågar
  - HLNR** Största höjden för byggnader till en höjd av 10 m
  - HLR** Största höjden för byggnader till en höjd av 10 m
  - HLNR** Största höjden för byggnader till en höjd av 10 m
- BYGGNADSBYGGNAD**
- Byggnad för inte uppläras
  - Marken skall vara tillgänglig för skärmtak
  - Marken skall vara tillgänglig för skärmtak
  - Marken skall vara tillgänglig för skärmtak

- UTNYTTJANDEGRÄNSER FÖR VERKSAMHETER**
- EU** Största utnyttjningsgrad 100 %
  - EUH** Största utnyttjningsgrad 100 %
  - ER** Största utnyttjningsgrad 100 %
  - GH** Största utnyttjningsgrad 100 %
  - HA** Största utnyttjningsgrad 100 %
  - HAU** Största utnyttjningsgrad 100 %
  - HLNR** Största utnyttjningsgrad 100 %
  - HLR** Största utnyttjningsgrad 100 %
  - HLNR** Största utnyttjningsgrad 100 %

- PLACERING AV ÖPPENARE UTORER**
- U** Mark för öppna utomhusutrymme
  - U** Mark för öppna utomhusutrymme
  - U** Mark för öppna utomhusutrymme

- MARKENS AVGRÄNSNING**
- U** Vegetationsgränser
  - U** Vegetationsgränser
  - U** Vegetationsgränser

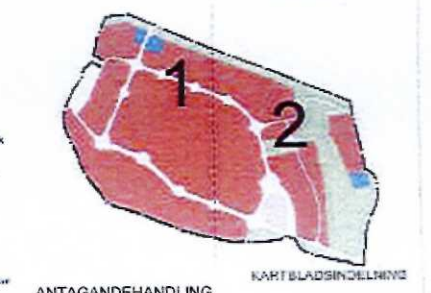
Österåker

STYRNING AV BYGGNADSBYGGNAD

- Marken skall vara tillgänglig för byggnadsbyggnad
- Marken skall vara tillgänglig för byggnadsbyggnad
- Marken skall vara tillgänglig för byggnadsbyggnad

STYRNING AV VERKSAMHETER

- Marken skall vara tillgänglig för verksamheter
- Marken skall vara tillgänglig för verksamheter
- Marken skall vara tillgänglig för verksamheter

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för
Rosenkälla Öst, etapp 1
 Österåkers kommun, Stockholms län
 upprättad den 21 januari 2014 enligt PBL 100:10
 Rev. 2014-05-01

blad 2 (2)

Handwritten notes in blue ink, including a signature and some illegible text.

TECKENFÖRKLARING

MARKANSPRÅK

- GRÄNS FÖR VÄGOMRÅDE
- AVGRÄNSNING MELLAN OLIKA TYPER AV MARKANSPRÅK
- NYTT VÄGOMRÅDE MED VÄGRATT
- NYTT VÄGOMRÅDE MED INSKRÄNKT VÄGRATT, FÖR ARBETSKÄLLIG OCH FÖRSÖKAD TILLFÄLLENS NYTTJÄNDERATT, SKARPING MOT BEHÖRIG MARK EJ MOT PLANERAD MARKNIVÅ I DETALJPLAN, FRÅN BYGGSTART TILL SLUTBESKTNING
- TILLFÄLLENS NYTTJÄNDERATT, TILLFÄLLENS FÖRBFART OCH BYGGVÄGAR, FRÅN BYGGSTART TILL SLUTBESKTNING
- TILLFÄLLENS NYTTJÄNDERATT, FÖR UGRÄVNING, FRÅN BYGGSTART TILL SLUTBESKTNING
- TILLFÄLLENS NYTTJÄNDERATT, FÖR BYGGANDE VID BERGSCHAKT, FRÅN BYGGSTART TILL SLUTBESKTNING
- TILLFÄLLENS NYTTJÄNDERATT, FÖR AVVATTNINGÅTGÅRDER, FRÅN BYGGSTART TILL SLUTBESKTNING

SKYDDÅTGÅRDER OCH FÖRSIKTIGHETSÅTGÅRDER

- ..... MARKERING ELLER AVGRÄNSNING AV SKYDDÅTGÅRD/FÖRSIKTIGHETSÅTGÅRD
- Sk1 ERBJUDANDE OM BULLERSKYDDÅTGÅRD PÅ FASAD/FÖNSTER
- Sk2 ERBJUDANDE OM BULLERSKYDDÅTGÅRD FÖR UTEPLATS

SÄRSKILDA BESLUT SOM TAS I SAMBAND MED FASTSTÄLLELSE AV VÄGPLAN

- INDRAGNING AV VÄG FRÅN ALLMANT UNDERHÅLL

ÖVRIGA BETECKNINGAR PÅ PLANKARTAN

- STAKAD VÄGMÄTT, MED LANDEMNINGSSTRECK
- NY VÄG MED VÄGBANKEKANTER OCH HÖJDSÄTTNING

ÖVRIGA GRÄNSER, FRÅN GRUNDKARTAN

- TRAKTGRÄNS
- FASTIGHETSGRÄNS
- KOMMUNGRÄNS
- LÄNNSGRÄNS

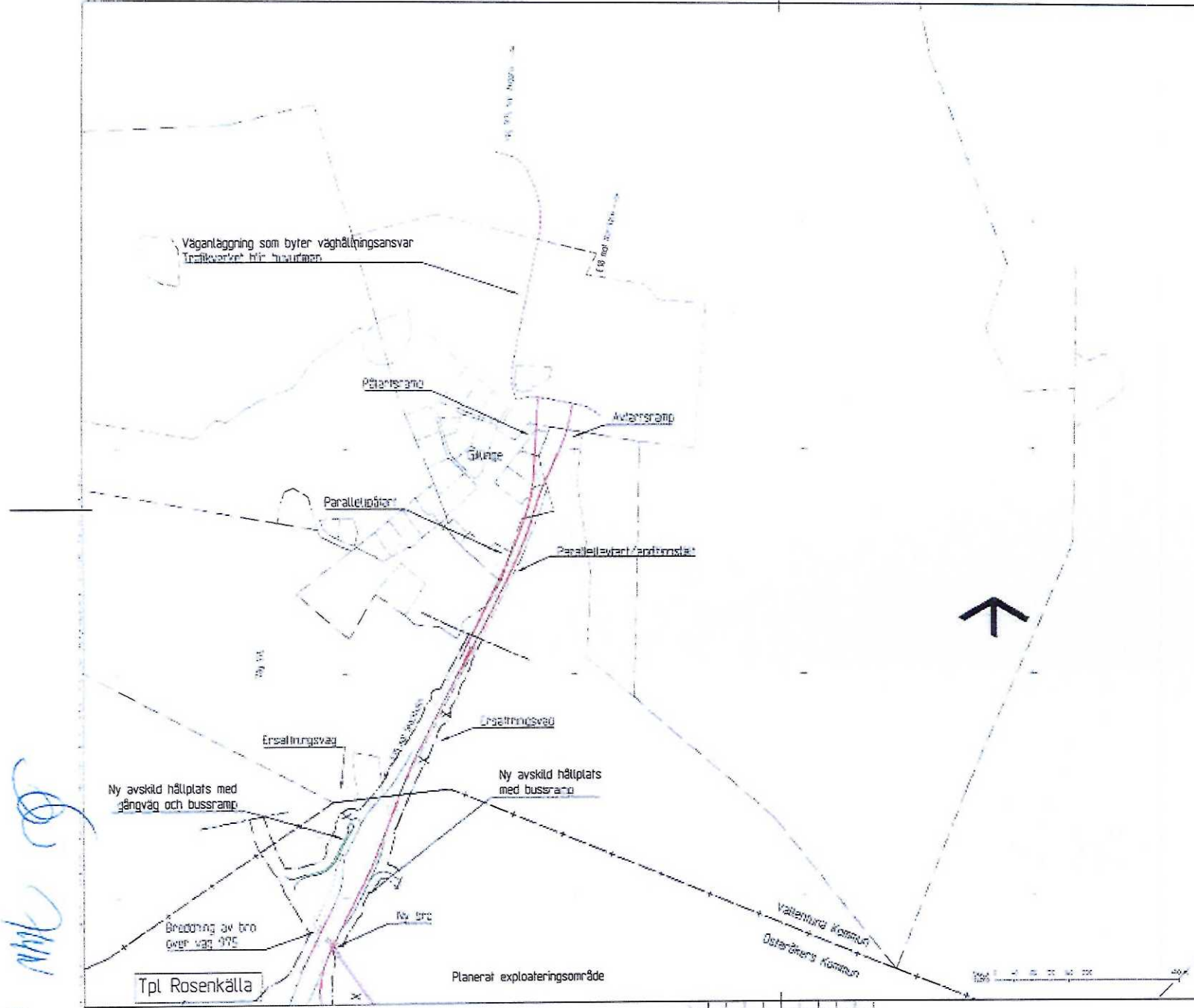
	GENOMFÖRANDEAVTAL
	VÄG E18, TPL ROSENKÄLLA OCH NY TPL VÄG 276/975 ÖSTERÅKERS KOMMUN - FÖRUTBILDNING LÄN
	ÖVERSIKT MARKÅTKOMPOST ENL VÄGPLAN GÄLLER ÖSTERÅKERS RYDBYHOLM 21
	ÖVERSIKTSKARTA
ÄR VÄGOMRÅDET	1:1000
BLANDEFÄRRE	883837
	BILAGA 4

Handwritten notes:

 4/10/14

TECKENFÖRKLARING

- TRAKTAVÄNIG
- FASLIGRETSGRÄNS
- +--- KOMMUNGRÄNS
- GRÄNS FÖR VAGOMRÅDE
- GRÄNS FÖR VÄGPLAN

- BEVÄRINGSOMRÅDE
- NYTT KOMRÅDE

- X ÖPPNAD VÄG EREBYGGA
VAG SOM RIVS

2. Om- och utbyggnad av befintlig trafikplats Rosenkälla. Trafikplatsen kompletteras då a med ytterligare två klöverblad med trafikljusstyrning.
3. Nybyggnad av trafikplats i form av halv trumpet, som inlärt till handelsområdet GC-väg inom nybyggd trafikplats.
4. Funktionen av väg 975 ersatts av genomfart genom handelsområdet, denna hanteras i detaljplan och planer under kommunal huvudansvar.
5. Nya busshållplatsen längs E16, inkluderande nödvändiga busstramper och övergångsrum. GC-väg för förbindelse till nya busshållplatser.

D
mark
P

GENOMFÖRANDEAVTAL	
	AVS - TILLFÄLLIGA RAMPER I GILLINGE VALLENTUNA KOMMUN
	ÖVERSIKT ÅTGÄRDSFÖRSLAG INOM VÄG FÖR GENOMFÖRANDEAVTAL
IA AGREN 107565	ÖVERSIKTSKARTA
SUNDSVALL A. AGREN	883837 BILAGA

Bilaga 10.2

Tabell 2 Tid ersättning

Om den debiterbara tiden är 75 % av totalarbetstiden kan timersättningen tas ut enligt nedanstående tabell. Total debiterbar årsarbetstid är 1 200-1 400 årsarbetstimmar.

I timkostnaden i exemplet nedan ingår alla normala kringkostnader, utom kostnader för lokaler som inte kan schablonberäknas, eftersom stora variationer förekommer.

Timersättning i ett ärende beräknas utifrån kommunens samlade kostnader för personalen inom verksamheten.

Exempel:

Löneintervall (månadslön), kr	Timpris
-21 999	600
22 000-27 999	700
28 000-33 999	800
34 000-39 999	900
40 000-45 999	1 000
46 000-	1 200

(Handwritten signature)

FULLMAKT M.M.

Bakgrund och omständigheter

Carl Douglas, personnummer 650505-1075, äger hela fastigheten Österåker Rydboholm 2:1. Av denna fastighet är ett markområde norr om väg 276 (Roslagsvägen) ("Rosenkälla") föremål för ny detaljplan, vilken förmodas antas under 2014.

Carl Douglas äger indirekt (genom andra bolag) och kontrollerar 100 % av aktierna i såväl Wasatornet AB, organisationsnummer 556151-8167, som Orrtornet AB, organisationsnummer 556589-5371. Orrtornet AB har ett arrendeavtal innebärande att Orrtornet disponerar Rosenkälla med full nyttjanderätt. Orrtornet AB är även det bolag som har drivit arbetet med den nya detaljplanen för Rosenkälla.

Carl Douglas ämnar överlåta markområdet Rosenkälla till Orrtornet AB eller till ett eller flera dotterbolag till Orrtornet AB.

Orrtornet ABs styrelse består av Carl Douglas (ordförande) och Anders Tegelberg (ledamot och verkställande direktör) med Anne-Marie Wickström såsom suppleant. Orrtornet ABs firma tecknas av Carl Douglas ensam eller av Ander Tegelberg i förening med Carl Douglas.

Ovanstående omständigheter bekräftas härmed genom undertecknandet nedan.

Befullmäktigande

I egenskap av ägare till fastigheten Österåker Rydboholm 2:1 och i egenskap av ensam firmatecknare för Wasatornet AB och Orrtornet AB, befullmäktigar undertecknad Carl Douglas, personnummer 650505-1075, härmed Anders Tegelberg, personnummer 460221-1437, Åke Bergstedt, personnummer 540518-1933, och Anne-Marie Wickström, personnummer 580823-5666 att två i förening (d.v.s. två av dessa personer tillsammans) att för min räkning, Wasatornet ABs räkning och för Orrtornet ABs räkning ingå och med bindande verkan träffa avtal med envar av Österåkers Kommun, Trafikverket och Roslagsvatten AB/Österåkervatten AB avseende frågor som rör exploateringen av Rosenkälla och den infrastruktur som krävs för genomförandet av denna exploatering.

Denna fullmakt gäller till och med den 31 augusti 2014.

Rydboholm den 28 maj 2014

Carl Douglas

Försättsblad ärende 16

– innehåller resterande handlingar till ärende 16

KS § 8:5

Dnr. KS 2013/148-287

(4)

Utdrag: akten, KF

Byggnation av ny gruppbostad, Smedby 19:114**Ärende**

Det finns enligt socialförvaltningens prognos behov av ny gruppbostad enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Antalet personer med beslut om bostad med särskild service i form av gruppbostad enligt LSS väntas öka under de kommande åren vilket innebär att dagens gruppbostadsplatser inte räcker till. Därför behövs flera gruppbostadser uppföras. Detta konstaterades i socialförvaltningens boendeprognos daterad 2010-10-22 och prognosen har visat sig stämma.

Tidigare beredning

- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2013-08-12, § 9:10.
- Ekonomienhetens tjänsteutlåtande daterat 2013-06-03.
- Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2013-04-23, § 107.
- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2013-04-29.

Jäv

Anas Abdullah (S) anmäler jäv och lämnar lokalen. Hans Johansson (S) ersätter Anas Abdullah under detta ärende.

Yrkande

Michaela Fletcher Sjöman (M) yrkar bifall till arbetsutskottets beslutsförslag innebärande

1. Armada Fastighets AB får i uppdrag att bygga en ny gruppbostad för vuxna enligt LSS på Smedby 19:114.
2. Investering inklusive markarbete ska vara högst 12,4 Mkr.
3. Nedlagda utgifter enligt specifikation faktureras kommunen med referensnummer.
4. Finansiering av investeringar ska beaktas i budget 2014.
5. Hyreskostnader ska motsvara kapitalkostnader högst 750 tkr per år.
6. Finansiering av hyreskostnader sker inom Vård- och omsorgsnämndens tilldelade ram.

men med följande ändringar.

Beslutsförslag ett (1) Armada kommunfastigheter AB får i uppdrag att bygga en ny gruppbostad för vuxna enligt LSS på Smedby 19:114" och två (2) "Investering inklusive markarbete ska vara högst 12,4 Mkr" slås ihop till en beslutsmening som lyder "Armada kommunfastigheter AB får i uppdrag att bygga en ny gruppbostad för vuxna enligt LSS på Smedby 19:114 och investering inklusive markarbete ska vara högst 12,4 Mkr."

Beslutsförslag tre (3) innebärande att "Nedlagda utgifter enligt specifikation faktureras kommunen med referensnummer." ersätts med "Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att teckna hyresavtal med Armada Fastighets AB

för nyuppförd gruppbostad på fastigheten Smedby 19:114 till en maximal kostnad av 1 088 724 kr per år.”.

Beslutssatserna fyra (4) ”Finansiering av investeringar ska beaktas i budget 2014” och fem (5) ”Hyreskostnader ska motsvara kapitalkostnader högst 750 tkr per år” tas bort.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletcher Sjömans (M) yrkanden och finner att så är fallet.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Armada kommunfastigheter AB får i uppdrag att bygga en ny gruppbostad för vuxna enligt LSS på Smedby 19:114 och investering inklusive markarbete ska vara högst 12,4 Mkr.
2. Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att teckna hyresavtal med Armada Fastighets AB för nyuppförd gruppbostad på fastigheten Smedby 19:114 till en maximal kostnad av 1 088 724 kr per år.
3. Finansiering av hyreskostnader sker inom Vård- och omsorgsnämndens tilldelade ram.

Till kommunstyrelsen

Byggnation av ny gruppbostad, Smedby 19:114

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Armada kommunfastigheter AB får i uppdrag att bygga en ny gruppbostad för vuxna enligt LSS på Smedby 19:114
2. Investering inkl. markarbete ska vara högst 12,4 Mkr
3. Nedlagda utgifter enligt spec. faktureras kommunen med referens nr.
4. Finansiering av investeringar ska beaktas i budget 2014.
5. Hyreskostnader ska motsvara kapitalkostnader högst 750 tkr per år varav 432 tkr från sex boende och högst 318 från kommunen.
6. Finansiering av hyreskostnader sker inom Vård- och omsorgsnämndens tilldelade ram.

Bakgrund

Det finns enligt socialförvaltningens prognos behov av ny gruppbostad enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Antalet personer med beslut om bostad med särskild service i form av gruppbostad enligt LSS väntas öka under de kommande åren vilket innebär att dagens gruppbostadsplatser inte räcker till. Därför behöver flera gruppbostäder uppföras. Detta konstaterades i socialförvaltningens Boendeprognos daterad 2010-10-22 och prognosen har visat sig stämma.

Kommunstyrelsen fattade 2012-05-30 beslut att uppdra åt Vård- och omsorgsnämnden att tillsammans med Armada Fastighets AB projektera för en ny gruppbostad. Detta är nu genomfört. Gruppboستaden ska vara placerad på fastigheten Smedby 19:114 i Åkersberga. En detaljplaneändring har gjorts för att det ska bli möjligt, och Armada Fastighets AB har förberett för markarbeten och uppförande av en byggnad. Beställning av systemhandling inkl. kalkyl för nybyggnad av gruppbostad har gjorts av kommunen (2012-09-01).

Gruppboستaden ska inrymma sex lägenheter samt gemensamhets- och personalyta. Lägenheterna är fullvärdiga med kök och badrum.

Målgruppen, de som kommer att bo i gruppboستaden, är personer med funktionsnedsättningar som har beslut om insatsen bostad med särskild service enligt LSS § 9.9. Inriktningen i boendet kommer att vara unga vuxna som flyttar hemifrån, med måttliga funktionsnedsättningar. Dessa kan vara till exempel autism eller utvecklingsstörning. Erbjudandet om lägenhet i

2013-06-03

gruppboenden kommer att ges med syftet att verksamheten ska kunna tillgodose de enskilda personernas behov och att en väl sammansatt grupp enligt lagens intentioner bildas.

Driften av verksamheten ska upphandlas under 2013. Den nya gruppboenden kan stå klar under tredje kvartalet 2014 under förutsättning att erforderliga beslut fattas.

Finansiering

Byggnationen omfattar 416 m² och en investering om 12,4 Mkr (ca 30 tkr/m²). I Armadas förslag till investeringskalkyl ingår 8 % av totala kostnader för oförutsedd och för markarbete beräknas i praktik 16 % som oförutsedd. Inom byggbranschen används vanligtvis riktmärket att en kostnadsuppskattning i detta skede kan variera +/- 7 %. För att pressa ner lokalkostnaderna föreslås att kommunen står för investering på högst 12,4 Mkr. Vård- och omsorgsnämnden hyreskostnader kommer att motsvara kapitalkostnader och el/värme högst 750 tkr och finansierar hyreskostnaden genom nämndens tilldelade ram.

Vård- och omsorgsnämnden kommer att hyra ut lägenheterna till enskilda som har beslut enligt LSS § 9.9. Hyresintäkten beräknas preliminärt bli 432 tkr per år. Detta är beräknat på att hyresgästerna betalar motsvarande marknadshyra samt en viss summa för att ha tillgång till så kallade nyttigheter i fastigheten. Med nyttigheter avses tillgång till värden utöver den egna lägenheten, t ex gemensamhetsyta. Detta innebär att vård- och omsorgsnämnden nettokostnader för hyra blir 318 tkr (750-432=318).

Utöver kostnaden för lokalen ger Vård- och omsorgsnämnden ersättning till utföraren att driva verksamheten. Ersättningen som Vård- och omsorgsnämnden utger till externa leverantörer för en plats i gruppboend är för närvarande 761 tkr per år (totalt ca 4,6 Mkr för 6 platser). Enligt socialförvaltningens bedömning finansieras detta av dels minskade insatser t.ex. korttidsvistelse, ledsagning och personlig assistans (1,6 Mkr) och dels volymökning inom LSS (3 Mkr).

Förvaltningens slutsatser

En preliminär kalkyl för hur Vård- och omsorgsnämndens kostnader påverkas av byggnaden är att den kommer att öka sammanlagt med 5,3 Mkr/år (varav 750 tkr hyra). Av detta beräknas cirka 0,4 Mkr/år täckas av hyresintäkter och cirka 1,6 Mkr från minskade kostnader från andra insatser. Den ökade nettokostnaden för nämnden blir då cirka 3,3 Mkr per år (318+3 000= 3 318 000 tkr).

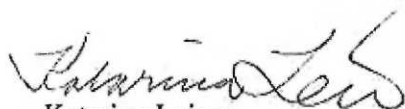
Socialförvaltningen bedömer att det finns behov av att ha sex lägenheter i gruppboenden med särskild service för vuxna som kommer att uppfylla kraven som ställs enligt LSS och som kommer att möjliggöra för Vård- och omsorgsnämnden att fullgöra kommunens ansvar vad gäller att verkställa bifallsbeslut för bostad med särskild service för vuxna. Det är av vikt att nämnden snarast får tillgång till denna gruppboend för att kommunen ska undvika vite på grund av icke verkställda beslut.

2013-06-03

Tidigare beredning, källhänvisning och bilagor

KS § 130, 2012-05-30, Projektering av ny gruppbostad enligt LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Beslut VON § 107, Byggnation av ny gruppbostad enligt LSS.

Katarina Leinar
Ekonomichef

Mohammed Khoban
Chefsekonom

Bilagor

- 1- Vård- och omsorgsnämnden protokoll (VON § 107)
- 2- Socialförvaltningen tjänsteutlåtande till VON

VON § 107

VON 2012/0038-743

Utdrag: KS, akt

Byggnation av ny gruppbofastad enligt LSS

Vård- och omsorgsnämnden har på Kommunstyrelsens uppdrag tillsammans med Armada Fastighets AB projekterat för en ny gruppbofastad enligt LSS, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), LSS.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande 2013-04-19

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsen besluta:

1. att Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att teckna hyresavtal med Armada Fastighets AB för nyuppförd gruppbofastad på fastigheten Smedby 19:114 till en maximal kostnad av 1 088 724 kr per år.
2. att finansiering sker inom Vård- och omsorgsnämndens ram genom medel för volymuppräknig.

M.O

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Socialförvaltningen
Sara Eriksson

Tjänsteutlåtande

2013-04-19

Dnr VON 2012/0038-743 (4)

Till Vård- och omsorgsnämnden

Byggnation av ny gruppbofastad enligt LSS

Vård- och omsorgsnämnden har på Kommunstyrelsens uppdrag tillsammans med Armada Fastighets AB projekterat för en ny gruppbofastad enligt LSS, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), LSS.

Förslag till beslut**Vård- och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsen besluta**

1. att Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att teckna hyresavtal med Armada Fastighets AB för nyuppförd gruppbofastad på fastigheten Smedby 19:114 till en maximal kostnad av 1 088 724 kr per år.
2. att finansiering sker inom Vård- och omsorgsnämndens ram genom medel för volymuppräknning

Redogörelse för ärendet

Antalet personer med beslut om bostad med särskild service i form av gruppbofastad enligt LSS väntas öka under de kommande åren vilket innebär att dagens gruppbofastadsplatser inte räcker till. Därför behöver en ny gruppbofastad uppföras. Detta konstaterades i socialförvaltningens Boendeprognos daterad 2010-10-22 och prognosen har visat sig stämma.

Kommunstyrelsen fattade 2012-05-30 beslut att uppdra åt Vård- och omsorgsnämnden att tillsammans med Armada Fastighets AB projektera för en ny gruppbofastad. Detta är nu genomfört. Gruppbofastaden ska vara placerad på fastigheten Smedby 19:114 i Åkersberga. En detaljplaneändring har gjorts för att det ska bli möjligt, och Armada Fastighets AB har förberett för markarbeten och uppförande av en byggnad.

Gruppbofastaden ska inrymma sex lägenheter samt gemensamhets- och personalyta. Lägenheterna är fullvärdiga med kök och badrum.

Målgruppen, de som kommer att bo i gruppbofastaden, är personer med funktionsnedsättningar som har beslut om insatsen bostad med särskild service enligt LSS § 9.9. Inriktningen i boendet kommer att vara unga vuxna som flyttar

hemifrån, med måttliga funktionsnedsättningar. Dessa kan vara till exempel autism eller utvecklingsstörning. Erbjudandet om lägenhet i gruppbestaden kommer att ges med syftet att verksamheten ska kunna tillgodose de enskilda personernas behov och att en väl sammansatt grupp enligt lagens intentioner bildas.

Driften av verksamheten kommer att upphandlas under 2013.

Tidplan

Den nya gruppbestaden kan stå klar under andra kvartalet 2014 under förutsättning att erforderliga beslut fattas.

Finansiering

Armada Fastighets AB har inledningsvis beräknat att hyran för hela gruppbestaden kommer att vara 1 089 000 kr. Diskussioner pågår mellan lokalansvarig vid ekonomienheten och Armada om rimligheten på hyrans storlek och den kan komma att förändras. Den kommer inte att bli högre än den angivna.

Vård- och omsorgsnämnden kommer att hyra ut lägenheterna till enskilda som har beslut enligt LSS § 9.9. Hyresintäkten beräknas preliminärt bli 446 000 kr per år. Detta är beräknat på att hyresgästerna betalar motsvarande marknadshyra inklusive rätten att ha tillgång till så kallade nyttigheter i fastigheten. Med nyttigheter avses tillgång till värden utöver den egna lägenheten, t ex gemensamhetsyta.

Hyreskostnaden för Vård- och omsorgsnämnden blir 643 000 kr, dvs mellanskillnaden mellan hyran till Armada Fastighets AB och hyresintäkterna från andrahandshyresgästerna. Vård- och omsorgsnämnden finansierar hyreskostnaden genom de medel som tillförs nämnden i form av volymökningar.

Under projekteringen har åtgärder vidtagits för att i möjligaste mån hålla kostnaderna (och därmed nivån på hyran) nere. Detta dels för att hyran ska bli på en nivå för att andrahandshyresgästerna ska ha råd med sin bostadshyra och dels för att Vård- och omsorgsnämndens lokalkostnader ska hållas nere.

Vård- och omsorgsnämnden ger ersättning till utföraren för att driva verksamheten. Ersättningen som Vård- och omsorgsnämnden utger till externa leverantörer för en plats i gruppbestad är för närvarande 761 000 kr per år (år 2013).

Alternativkostnad

Kommunen har skyldighet att tillhandahålla insatsen bostad med särskild service till dem som har rätt till och behov av insatsen. Om kommunen inte uppfyller detta kan förvaltningsrätten efter ansökan av Socialstyrelsen ålägga kommunen vite för icke verkställda beslut. Storleken på vitet avgörs av vad kommunen har ansetts spara på att ej verkställa bifallsbeslut. Detta brukar vara den beräknade kostnaden för insatsen, t ex bostad med särskild service, minus de kostnader som kommunen haft för andra insatser för personen i fråga.

Det är inte bestämt vilka personer som ska flytta in i den nya gruppboenden. Enligt prognos finns flertalet personer som kommer att ansöka om insatsen bostad med särskild service enligt LSS senare under 2013. Under förutsättning att detta sker och att de får bifallsbeslut och beslutet verkställs, kommer Vård- och omsorgsnämndens kostnader för andra insatser att minska. Exempel på andra insatser är korttidstillsyn, ledsagning och personlig assistans.

Till exempel, om en person tidigare har haft insatsen korttidsvistelse 7 dygn i månaden samt ledsagning 10 timmar i månaden, sjunker nämndens kostnad med cirka 237 000 kr. Motsvarande kostnadsminskning för en person med personlig assistans är 278 000 kr, under förutsättning att assistansen är beviljad av Försäkringskassan. Detta motsvarar kommunens kostnadsansvar för de 20 första timmarna assistans per vecka. Är assistansen beviljad av kommunen kan kostnaden vara högre.

Förvaltningens slutsatser

Det finns en planerad byggnation som kommer att uppfylla kraven som ställs enligt LSS och som kommer att möjliggöra för Vård- och omsorgsnämnden att fullgöra kommunens ansvar vad gäller att verkställa bifallsbeslut för bostad med särskild service för vuxna.

Det är av vikt att nämnden snarast får tillgång till denna gruppboende för att kommunen ska kunna uppfylla sitt ansvar enligt LSS och undvika vite på grund av icke verkställda beslut.

Tidigare beredning

KS § 130, 2012-05-30, Projektering av ny gruppboende enligt LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Anne Simmasgård
Socialchef

Sara Eriksson
Sakkunnig funktionshinder

Försättsblad ärende 20

– innehåller resterande handlingar till ärende 20

VON § 288

Dnr. VON 2013/0070-749

Utdrag: KS, akt

Boendeprognos för socialtjänstens målgrupper

Ärende

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för att till Kommunstyrelsen påtala behov av bostäder för nämndens målgrupper. Socialförvaltningen har upprättat prognoser för det framtida behovet av bostäder för de målgrupper som Vård- och omsorgsnämnden och Socialnämnden har ansvar för. Prognoserna är beräknade utifrån befolkningstillväxt, kännedom på individnivå, samt med hänsyn taget till andra tendenser i samhället.

Tidigare beredning

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2013-11-15.

Yrkande

Mikael Ottosson (KD) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom boendeprognosen avseende Vård- och omsorgsnämndens målgrupper samt översänder boendeprognosen till Kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Mikael Ottossons (KD) yrkanden och finner att så är fallet.

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom boendeprognosen avseende Vård- och omsorgsnämndens målgrupper.
2. Vård- och omsorgsnämnden översänder boendeprognosen till Kommunstyrelsen.

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltning

Datum 2013-11-15

Dnr VON 2013/0070-1

Till Vård- och omsorgsnämnden

Boendeprognos för socialtjänstens målgrupper

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom boendeprognos avseende Vård- och omsorgsnämndens målgrupper
2. Vård- och omsorgsnämnden översänder boendeprognos till Kommunstyrelsen

Bakgrund

Kommunen ska planera för att tillgodose de behov av bostäder som kommunmedborgarna har. Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för att till Kommunstyrelsen påtala behov av bostäder för nämndens målgrupper.

Förvaltningens slutsatser

Socialförvaltningen har upprättat prognoser för det framtida behovet av bostäder för de målgrupper som Socialnämnden och Vård- och omsorgsnämnden har ansvar för. Prognoserna är beräknade utifrån befolkningstillväxt, kännedom på individnivå, samt med hänsyn taget till andra tendenser i samhället.

Bilagor

Boendeprognos, Behov av bostäder för Socialnämndens och Vård- och omsorgsnämndens målgrupper, daterad 2013-11-15

Anne Simmasgård
Socialchef

Sara Eriksson
Sakkunnig inom funktionshinder

Expedieras

Kommunstyrelsen

SN § 252

Dnr. SN 2013/0063-700

Utdrag: KS, akt

Boendeprognos för socialtjänstens målgrupper

Ärende

Socialnämnden ansvarar för att till Kommunstyrelsen påtala behov av bostäder för nämndens målgrupper. Socialförvaltningen har upprättat prognoser för det framtida behovet av bostäder för de målgrupper som Socialnämnden och Vård- och omsorgsnämnden har ansvar för. Prognoserna är beräknade utifrån befolkningstillväxt, kännedom på individnivå, samt med hänsyn taget till andra tendenser i samhället.

Tidigare beredning

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2013-11-15.

Yrkande

Helena Jungenstam (M) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att Socialnämnden ställer sig bakom boendeprognosen avseende Socialnämndens målgrupper och översänder boendeprognosen till Kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Socialnämnden beslutar enligt Helena Jungenstams (M) yrkanden och finner att så är fallet.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden ställer sig bakom boendeprognosen avseende Socialnämndens målgrupper.
2. Socialnämnden översänder boendeprognosen till Kommunstyrelsen.

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Datum 2013-11-15

Dnr 2013/0063-01

Till Socialnämnden

Boendeprognos för socialtjänstens målgrupper

Beslutsförslag

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden ställer sig bakom boendeprognoserna avseende Socialnämndens målgrupper
2. Socialnämnden översänder boendeprognoserna till Kommunstyrelsen

Bakgrund

Kommunen ska planera för att tillgodose de behov av bostäder som kommunmedborgarna har. Socialnämnden ansvarar för att till Kommunstyrelsen påtala behov av bostäder för nämndens målgrupper.

Förvaltningens slutsatser

Socialförvaltningen har upprättat prognoser för det framtida behovet av bostäder för de målgrupper som Socialnämnden och Vård- och omsorgsnämnden har ansvar för. Prognoserna är beräknade utifrån befolkningstillväxt, kännedom på individnivå, samt med hänsyn taget till andra tendenser i samhället.

Bilagor

Boendeprognos, Behov av bostäder för Socialnämndens och Vård- och omsorgsnämndens målgrupper, daterad 2013-11-15

Anne Simmasgård
Socialchef

Sara Eriksson
Sakkunnig inom funktionshinder

Expedieras

Kommunstyrelsen

Boendeprognos

Behov av bostäder för Socialnämndens och
Vård- och omsorgsnämndens målgrupper

2013-11-15

■ Antagen av Socialnämnden 2013-12-12

■ Antagen av Vård- och omsorgsnämnden 2013-11-26

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning.....	3
2. Bakgrund.....	4
3. Förutsättningar.....	4
3.1 Kommunens mål.....	4
3.2 Kommunens ansvar.....	5
4. Befolkningsprognos	5
5. Särskilt boende för äldre (SÄBO).....	7
5.1 Bostäder för äldre.....	7
5.2 Kommunens förutsättningar.....	7
5.3 Behov av särskilt boende	9
5.4 Prognos.....	11
5.5 Jämförelse med tidigare prognos	11
6. Bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning	12
6.1 Bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning.....	12
6.2 Kommunens förutsättningar.....	12
6.3 Behov av bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning	12
6.4 Prognos.....	14
6.5 Jämförelse med tidigare prognos	14
7. Bostad med särskild service enligt LSS.....	15
7.1 Bostäder enligt LSS för personer med funktionsnedsättning.....	15
7.2 Kommunens förutsättningar.....	15
7.3 Behov av bostäder enligt LSS.....	17
7.4 Prognos.....	18
7.5 Tidigare prognos	19
8. Behov av bostäder inom individ- och familjeomsorg.....	20
8.1 Bostäder för personer inom individ- och familjeomsorgen	20
8.2 Kommunens förutsättningar.....	20
8.3 Behov av bostäder för personer inom individ- och familjeomsorgen	21
8.4 Prognos.....	21
8.5 Tidigare prognos	22

I. Sammanfattning

Behov av bostäder för Socialnämndens och Vård- och omsorgsnämndens målgrupper sammanfattas nedan. Socialnämnden har ansvar för vad som i lag sägs om socialnämnd, förutom omsorgen om äldre och personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar (tabell D-F). Det är Vård- och omsorgsnämnden som har ansvar för dessa målgrupper (tabell A-C).

Bakgrund till respektive uppgifter i tabellerna finns redogjorda för i avsnitt 5-8.

Tabell A, Prognos för behov av särskilt boende för äldre

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal beslut	232	241	247	258	269	283	297	311	327	346
Ökning per år		9	6	11	11	14	14	14	16	19
Ackumulerad ökn		9	15	6	37	51	65	79	95	114

Tabell B, Prognos för behov av bostad för personer med psykisk funktionsnedsättning

	2013	2016	2018	2020	2022
Summa	37	44	45	47	47
Ökning per år	--	7	1	2	0
Ackumulerad ökn	--	7	8	10	10

Tabell C, Prognos för behov av LSS- bostad

	Läge 2013	Behov 2013	2016	2018	2020	2022
Summa	118	141	171	191	214	232
Ökning per år	--	23	30	20	23	18
Ackumulerad ökn	--	23	53	73	96	114

Tabell D, Behov av lägenheter för Socialnämndens målgrupper individ- och familjeomsorg

	2013	2016	2018	2020	2022
Antal lägenheter totalt*	55	58	60	62	63
Behov av nya lägenheter per år	20	25	26	28	28

* Baserat på ett in- och utflöde via omvandling av andrahandskontrakt till förstahandskontrakt

Tabell E, Behov av gruppboendestäder och träningsboende för ensamkommande barn

	2013	2016	2018	2020	2022
Gruppboendestäder	9	15	15	15	15
Ökning	--	6	0	0	0
Träningsboende	4	8	8	8	8
Ökning	--	4	0	0	0

Tabell F, Behov av gruppboendestäder för äldre med missbruk

	2013	2016	2018	2020	2022
Gruppboende äldre m missbruk	0	6	6	6	6
Ökning	--	6	0	0	0

2. Bakgrund

Syftet med en boendeprognos är att ge ett underlag för kommunen i planeringen av den framtida försörjningen av bostäder för de kommunmedborgare som omfattas av rätten att via socialtjänsten få stöd med sin boendesituation. Detta gäller särskilt boende för äldre, bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning, samt övriga bostäder förmedlade enligt socialtjänstlagen (SoL) eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Det är Kommunstyrelsen som har ansvar för den övergripande planeringen i kommunen och som är kommunens ledningsorgan avseende lokalplanering.

Socialförvaltningen redovisar i denna boendeprognos behov och förändringar vad gäller förvaltningens målgrupper som en del i Socialnämndens och Vård- och omsorgsnämndens ansvar för att delta i samhällsplaneringen. När bostadsplaneringen brister i de avseenden som påverkar socialtjänstens målgrupper påverkas de ansvariga nämnderna då fler kommuninvånare får tillkommande stödbehov kopplade till just boendesituationen. Det blir också svårt att tillgodose behov av strukturerade och förutsägbara insatser, som t ex gruppboende.

3. Förutsättningar

3.1 Kommunens mål

Österåkers kommuns vision är att ”Österåker ska vara länets mest attraktiva skärgårdskommun, den skärgårdskommun som flest väljer att flytta till, bo och verka i, starta företag i, samt besöka; en skärgårdskommun i världsklass. Österåker ska präglas av framtidstro, mångfald och öppenhet.”

Kommunfullmäktige har beslutat fyra mål för mandatperioden 2011-2014:

- Österåker ska vara bästa skolkommun i länet
- Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade

- Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service
- Ekonomi i balans

3.2 Kommunens ansvar

Enligt bostadsförsörjningslagen (SFS 2000:1383 med tillägg SFS 2002:104) ska varje kommun planera bostadsförsörjningen i syfte att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. En bostadsförsörjningsplan för åren 2014-2024 är under framtagande i kommunen.

Lagen innebär att kommunen ska ha en strategi för bostadsbyggandet och för hur olika typer av boende ska utvecklas. Vid planeringen ska hänsyn tas till geografisk placering, service och kommunikationer, tillgänglighet och målgrupp. Graden av modernitet i befintligt bostadsbestånd ska också beaktas. Vid planering av nya bostäder riktade till specifika målgrupper ska hänsyn tas till att de ska vara integrerade på ett naturligt sätt i nya bostadsområden. De boende ska inte bli isolerade utan ska på ett enkelt sätt kunna delta i samhällslivet.

Socialnämnden, eller motsvarande, har enligt socialtjänstlagen som uppgift att medverka i samhällsplaneringen och delta i arbetet för att en god samhällsmiljö för alla medborgare skapas. Detta innefattar en skyldighet att främja den enskildes rätt till arbete, bostad och utbildning. Det finns också ett särskilt ansvar för boende för vissa grupper som möter svårigheter i sin livsföring. Detta förändrar dock inte Kommunstyrelsens ansvar för den kommunala planeringen vad gäller boendefrågor.

4. Befolkningsprognos

Hur befolkningsmängd och -sammansättning utvecklas i Österåkers kommun påverkar socialtjänstens arbete.

Andelen äldre personer påvisar med en hög grad av förutsägbarhet behovet av antalet platser i särskilt boende för äldre. Vad gäller omsorgen om personer med

funktionsnedsättningar är det svårare att använda generella antaganden, beroende på att det även är andra faktorer som påverkar behovet. För dessa grupper är statistik på individnivå mer användbar. För specifika målgrupper som Socialnämnden har ett särskilt ansvar för, styrs behovet till stor del av faktorer utanför kommunens kontroll, t ex samhällsekonomi, arbetslöshet och sjukförsäkringsregler.

Enligt Österåkers kommuns befolkningsprognos kommer antalet invånare i kommunen att öka under de kommande åren, med totalt 15 % fram till år 2022. Ett antagande är då att behovet av bostäder generellt sett kommer att öka. Detta antagande ligger till grund för beräkningarna av framtida behov nedan, kombinerat med kännedom om målgrupper och individer. I tabell 1 redovisas den faktiska ökningen i personer och procent. Tabell 2 visar utvecklingen uppdelat i åldersgrupper.

Tabell 1, Ökning antal personer och i % år 2012 till 2022

År	personer	procent
0	117	26%
1-5	468	17%
6	-7	-1%
7-15	492	10%
16-18	295	18%
19	30	5%
20-64	2 861	13%
65-79	838	15%
80+	937	72%
Summa	6 031	15%

Tabell 2, antal personer i Österåkers kommun, befolkningsprognos 2012-2022 (se även bilaga 1)

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0	445	464	472	481	489	502	517	531	543	552	562
1-5	2 688	2 686	2 712	2 741	2 765	2 817	2 896	2 969	3 038	3 096	3 156
6	647	575	562	571	587	587	581	601	613	626	640
7-15	5 035	5 225	5 303	5 401	5 442	5 510	5 543	5 516	5 502	5 524	5 527
16-18	1 657	1 533	1 559	1 505	1 574	1 614	1 718	1 815	1 911	1 937	1 952
19	597	587	484	531	479	512	490	546	550	582	627
20-64	22 338	22 476	22 689	22 848	23 075	23 383	23 771	24 125	24 533	24 837	25 199
65-79	5 569	5 774	5 939	6 096	6 192	6 271	6 327	6 384	6 395	6 413	6 407
80+	1 293	1 359	1 421	1 457	1 535	1 621	1 726	1 835	1 947	2 075	2 230
Summa	40 269	40 681	41 141	41 631	42 137	42 818	43 569	44 322	45 032	45 644	46 300

5. Särskilt boende för äldre (SÄBO)

5.1 Bostäder för äldre

Socialtjänstlagen reglerar kommunens ansvar för att inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd och för dem som har svårigheter beroende på fysiska, psykiska och/eller andra funktionsnedsättningar. Det krävs ett biståndsbeslut från ansvarig nämnd för att få bo i en särskild boendeform. Den boendeform som finns för äldre personer kallas särskilt boende för äldre (SÄBO).

Att det i samhället finns moderna bostäder gör att äldre personer kan bo kvar i sitt ordinära boende med stöd av hemtjänst under en längre tid. Trygghetsbostäder, som är en form av egen bostad med tillgång till viss service, är också ett alternativ som kan förlänga möjligheterna att bo hemma. Trygghetsboende vänder sig till personer över 70 år. Det är inte ett särskilt boende utan man kan ansöka om hemtjänst vid behov av stöd i boendet. Måltider och vissa aktiviteter erbjuds i huset.

Särskilt boende är en boendeform för personer med demenssjukdom eller personer med omfattande behov av vård och omsorg. Det finns i form av korttidsboende, när behovet är avlastning eller tillfällig omsorg, och i form av permanent särskilt boende. Denna boendeprognos behandlar enbart särskilt boende i form av permanenta platser. Korttidsboende omnämns där det är relevant för resonemanget.

5.2 Kommunens förutsättningar

Det är Vård- och omsorgsnämnden som har ansvar för att erbjuda särskilt boende för äldre. Inom kommunens gränser finns år 2013 fem särskilda boenden. Ett är ett korttidsboende som kommunen ansvarar för. Fyra är särskilt boende för permanent boende, där det också finns vissa korttidsplatser. Tre av de permanenta boendena ansvarar kommunen för genom drift i egen regi eller entreprenadupphandling enligt LOU och ett drivs i privat regi (Redolaris AB).

Kommunen kommer under 2014 att införa valfrihet inom permanent särskilt boende, vilket betyder att leverantörer kan ha avtal enligt lagen om valfrihet (LOV). Möjligheten att etablera sig finns för alla som godkänns av kommunen. Den enskilde får välja boende med utgångspunkt i de villkor som kommunen ställer upp för valfrihetssystemet. Kommunen avhänder sig då kontrollen över antalet platser och verksamheter i och med att leverantörer via LOV förfogar över sina lokaler själva och kan sälja platser till andra kommuner.

Två nya särskilda boenden planeras i kommunen, det ena i Margretelund år 2014 med ca 57 lägenheter, det andra i Skånsta något senare med ca 40 lägenheter.

Tillgången till permanent särskilt boende för äldre inom kommunens gräns ser ut som följer

Tabell 3, antal platser inom kommunen och valfrihetssystemet

Namn	Drivs av	Antal platser
Enebacken	HSB omsorg på entreprenad t o m 2016-09	108
Solskiftet	Produktionsstyrelsen i Österåkers kommun	36
Vårdbo	Attendo på entreprenad t o m 2016-01	24
Totalt antal platser som VON förfogar över 2013		168
Vårdbo (2 kort- tidsrum omb)	Attendo på entreprenad t o m 2016-01	2
Smedbygården	Redolaris (säljer enstaka platser till VON enligt ramavtal LOU)	56
Margretelund 2014-2015	Förenade Care	57
Totalt antal platser 2015 inom valfrihetssystemet*		283
Skånsta 2015-2016	–	40
Totalt antal platser 2016 inom valfrihetssystemet*		323

*under förutsättning att vårdgivaren i Margretelund och i Skånsta samt Redolaris ansöker om att ingå i kommunens valfrihetssystem och att de blir godkända.

Några projekt för särskilt boende är på planeringsstadiet. I Björnhammar pågår planläggning av ett särskilt boende på mark som ägs av Armada, där kommer det i framtiden finnas möjlighet att bygga. Under 2013 genomförs en förstudie för ett särskilt boende på Ljusterö. Armada Fastighets AB har fått ett uppdrag i budget 2014

att i samråd med Kommunstyrelsen projektera för ett äldreboende i centrala Åkersberga. Placeringen blir troligtvis på Norrgårdsvägen och antalet platser blir runt 50. Det blir tidigast färdigställt år 2017.

Tabell 4, Nybyggnation på planeringsstadiet

	Preliminärt färdigställande	Antal platser
Ljusterö	2016	8
Björhammar	2017	50
Norrgårdsvägen	2017	50
Antal platser 2016 inom valfrihetssystemet		323
Preliminärt antal platser 2017 inom valfrihetssystemet		431

Det finns 31 korttidsplatser i Österåkers kommun, där äldre kan vistas ett antal dygn. Det primära syftet är att vara en övergång mellan sjukhus och hemmet, men också som avlösning för en maka/make. Dock används korttidsplatser ibland också vid brist på platser i permanent särskilt boende. Behovet av korttidsplatser är därmed beroende av tillgången på permanent särskilt boende.

I Österåkers kommun finns ett trygghetsboende som heter Solhälla. Två ytterligare trygghetsboenden är planerade under 2013-2014, Solgården och Görjansgården. Det är det kommunala bostadsbolaget Armada som på uppdrag av kommunen omvandlar befintliga hyresfastigheter till trygghetsboende.

5.3 Behov av särskilt boende

Det finns 2013-10-01 i Österåkers kommun 232 personer med beslut om permanent särskilt boende för äldre.

Tabell 5, Andel av befolkningen i åldersgrupper med beslut om SÄBO

	Antal personer	Befolkning	Andel av bef
Upp till 64 år	7	33 547	0,02%
65-79 år	58	5 774	1,00%
80 år och äldre	167	1 359	12,29%
Totalt	232	40 680	0,57%

Av dessa hade 199 personer flyttat till särskilt boende och 33 personer väntade på plats. Vänta på plats i särskilt boende kan man göra i sin ordinära bostad, ofta med stöd av hemtjänst, på ett korttidsboende, eller på sjukhuset. Den procentuella

fördelningen av personer per åldergrupp som har beslut om särskilt boende är oförändrad sedan prognosen 2010.

Av de 168 platser som VON förfogar säljs enstaka platser till andra kommuner (4 st. 2013-10-01). Antalet kommer att sjunka då länsöverenskommelsen nu är uppsagd.

VON köpte 2013-10-01 14 platser av det privata särskilda boendet Smedbygården. Därutöver köptes 27 platser i verksamheter som är belägna utanför kommunen. Ibland köps platser för att det inte finns tillgång till plats inom kommunen. Merparten av dessa är upphandlade på ramavtal enligt LOU, vilket betyder att nämnden kan avropa platser allteftersom det behövs. Där köp av platser sker utanför ramavtal är skälen ofta att den enskilde antingen har behov av och behöver en verksamhet med särskild kompetens eller att den enskilda önskar en specifik verksamhet.

Antal fattade beslut per år om särskilt boende har ökat till 100 år 2012, från att ha varit 72 år 2007. Tiden som den enskilde bor i ett särskilt boende har minskat, vilket tyder på att man är sjukare vid inflyttningen idag jämfört med tidigare. Tiden som den enskilde får vänta mellan beslut och inflytt har varierat kraftigt under de senaste åren, och påverkas i allra högsta grad av när förändringar sker i boendestrukturen, som t ex när Enebacken öppnade 2006. I dagsläget är väntetiden lång, över 100 dagar i genomsnitt. Allt fler beslut om korttidsboende fattas, mängden har fördubblats på sex år. En förklaring till det är att personer väntar på permanent särskilt boende.

Fördelningen mellan antal beslut om särskilt boende, tillgång till platser, och köpta platser ut så här (siffror inom parentes visar motsvarande situation år 2010).

Tabell 6, Antal beslut och antal platser

	2010	2013
Beslut om särskilt boende	196	232
Tillgång till platser via entreprenad eller egen regi	168	168
Köpta platser (ej entreprenad/egen regi)	32	41
Enskilda med beslut som väntar	7	33
Sålda platser till andra kommuner	11	4

5.4 Prognos

Prognosen utgår från oförändrad andel av befolkningen får särskilt boende beviljat.

Tabell 7, Prognos för antalet beslut per åldersgrupp, 2013-2022

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
-64	7	7	7	7	7	7	8	8	8	8
65-79	58	60	61	62	63	64	64	64	64	64
80+	167	175	179	189	199	212	225	239	255	274
Summa	232	241	247	258	269	283	297	311	327	346
Ökning per år		9	6	11	11	14	14	14	16	19
Ackumulerad ökn		9	15	26	37	51	65	79	95	114

Tabell 8, Differens mellan prognostiserade beslut och dagens 168 egna platser i SÄBO

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Behov	232	241	247	258	269	283	297	311	327	346
Egna pl	168	168	168	168	168	168	168	168	168	168
Differens	-64	-73	-79	-90	-101	-115	-129	-143	-159	-178

Tabell 9, Differens mellan prognostiserade beslut och platser i valfrihetssystemet SÄBO

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Behov	232	241	247	258	269	283	297	311	327	346
Valfrihet*	168	168	283	323	431	431	431	431	431	431
Differens	-64	-73	36	65	162	148	134	120	104	85

* Förutsätter att alla projekt på planeringsstadiet genomförs och att samtliga vårdgivare ingår i valfrihetssystemet. Vissa av dessa platser kan säljas till andra kommuner av utföraren.

Sammanfattningsvis visar prognosen att antalet beslut ökar kontinuerligt under de närmaste tio åren. De närmaste åren är ökningen runt tio beslut per år, sedan syns en tydlig ökning i och med att åldersgruppens andel av befolkningen blir allt större.

Platser inom valfrihetssystemet i tabellen ovan visar också det totala antalet platser, det är ingen garanti för att dessa används till Österåkers kommunmedborgare. T ex säljer Smedbygården ca en fjärdedel av sina platser till kommunen, resten köps av andra kommuner. De enda platser som VON garanterat förfogar är de inom egen regi eller upphandlade på entreprenad. De räcker inte till för dagens behov.

5.5 Jämförelse med tidigare prognos

År 2010 gjordes den tidigare boendeprognosen. Då bedömde man behovet av platser år 2013 till 234. Dagens 232 personer med beslut om särskilt boende för äldre stämmer alltså väl överens med den prognos som gjordes för tre år sedan.

6. Bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning

6.1 Bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning

Personer med psykisk funktionsnedsättning kan beviljas bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen om nedsättningen är av sådan grad att den påverkar den dagliga livsföringen. Om personens funktionsnedsättning är stor och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och även bedöms vara varaktig kan den enskilde tillhöra en personkrets enligt lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), förkortad LSS, och ha rätt till insatsen bostad med särskild service för vuxna.

6.2 Kommunens förutsättningar

Det är Vård- och omsorgsnämnden som har ansvaret för särskilda boendeformer för personer med psykisk funktionsnedsättning. I Österåkers kommun finns två boenden för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Det ena är en servicebostad enligt LSS, vilket betyder att personerna ska tillhöra personkretsen enligt LSS och ha ett icke tillgodosett behov av boende för att vara berättigad till en plats. Det finns åtta lägenheter på boendet. Det andra boendet är en nyöppnad bostad med särskild service enligt SoL i form av en gruppboendestad med fem lägenheter. Ytterligare två lägenheter ska byggas till.

Tabell 10, Bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning i ÖK

Enhet	Drivs av	Antal lägenheter
Malvavägen LSS	Produktionsstyrelsen	8
Skogstjappan SoL	Akida omsorg AB	5
Totalt		13

Hem för vård och boende, HVB, är en boendeform som kombinerar stöd i bostaden med tillgång till hälso- och sjukvård och behandling. I dagsläget köper kommunen 24 platser i HVB runtom i Sverige. Verksamheterna är upphandlade enligt ramavtal enligt LOU och avrop görs när behov finns.

6.3 Behov av bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning

När tillbyggnaden till den nya verksamheten bostad med särskild service är klar kommer kommunen att ha tillgång till sammanlagt 15 platser i boendeform inom

kommunen enligt LSS och SoL. Detta bör minska behovet av köpta HVB-platser något. Dock är en del av orsakerna bakom behov av HVB-placering sådana att de inte går att ersätta med en bostad med särskild service. Exempel kan vara behov av behandling, kombination av diagnoser, samt mängd bemanning.

I underlag från Socialdepartementet i uppskattar man andelen av den vuxna befolkningen i Sverige med någon form av psykisk funktionsnedsättning till 0,7-1 % av befolkningen. Vid en nyligen genomförd inventering av akter tillhörande målgruppen i kommunen var antalet personer 211 (0,5 % av befolkningen).

Merparten av dessa personer klarar sig bra i vardagen, eventuellt med stöd från psykiatri och/eller kommunen. Det är en mindre andel som genom Österåkers kommun har ett boende. Hur stor den siffran är i kommunerna generellt, avgörs av hur välfungerande stödet är runt individerna i övrigt, t ex läkarkontakt, boendestöd och sysselsättning, men också av om det faktiskt finns boendeformer inom kommunen. Även situationen på bostadsmarknaden i stort påverkar graden av ansökningar. Målgruppen har ett utsatt ekonomiskt läge vilket gör det svårt att ordna egen bostad.

En mellanform av bostad kan finnas i form av ett så kallat trapphusboende. Det är en form av lägenhet som finns i ett trapphus eller liknande, där alla lägenheter hör till verksamheten. Visst personalstöd finns i form av boendestöd och/eller fast personal. Någon typ av gemensamhetsyta kan också finnas. Boendeformen erbjuder inte lika omfattande omvårdnad som en bostad med särskild service, men innebär en mer skyddad boendeform än lägenhet i vanliga lägenhetsbeståndet. Det finns inget trapphusboende i kommunen idag, men det finns behov av den typen av insats.

Antal personer med boendestöd har ökat kraftigt. På drygt ett och ett halvt år har antalet växt från 78 till 99 personer. I antal timmar är ökningen 1 129 timmar per månad jämfört med 534 för tre år sedan.

En annan typ av insats som det kan finnas behov av är en form av mellanvårdsboende (korttidsboende), där den enskilde kan bo under en begränsad till vid behov. Exempel på situationer kan vara när man har varit inom slutenvårdspsykiatri och ska flytta hem, men behöver mycket stöd innan det kan genomföras. Detta ökar möjligheten för den enskilde att kunna bo kvar i sitt ordinära boende istället för att behöva ansöka om en särskild boendeform. Det finns dock inget uppdrag inom kommunen att arbeta med denna lösning.

6.4 Prognos

Nedan finns en uppskattning av framtida behov baserad på befolkningsutveckling, dagens ej tillgodosedda behov, samt kännedom på individnivå. Några personer räknas dubbelt år 2013 pga. starten av det nya boendet.

Tabell 11, Uppskattning av behov bostad för personer med psykisk funktionsnedsättning

	2010	2013	2016	2018	2020	2022
Bostad med särskild service LSS	8	8	8	8	8	8
Bostad med särskild service SoL	–	5	7	7	7	7
Trapphusboende eller liknande	–	0	10	13	15	15
HVB	15	24	19	17	17	17
Totalt	23	37	44	45	47	47

Uppskattningen bygger på att några personer i dag boendes på HVB flyttar till den nya verksamheten bostad med särskild service. Andra som flyttar in där kommer att flytta från sitt ordinära boende. Därför växer antalet personer med bostad ordnad via kommunen år 2013. Sammanfattningsvis är det största behovet att skapa ett boende i trapphusliknande form.

6.5 Jämförelse med tidigare prognos

Det är svårt att jämföra utfall med tidigare prognos. I den konstaterades ett behov av ett trapphusboende. Sedan den tidigare prognosen har den nya verksamheten bostad med särskild service tillkommit. Vad gäller antalet köpta HVB-platser har de ökat med 9 sedan 2010. Avsaknaden av trapphusboende, och tills helt nyligen, gruppboende enligt SoL, är en förklaring till detta.

7. Bostad med särskild service enligt LSS

7.1 Bostäder enligt LSS för personer med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning kan ha rätt till stöd enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:389), LSS. Stöd kan ges bland annat i form av bostad med särskild service för vuxna i form av gruppboende eller serviceboende. I gruppboende bor man i egen lägenhet nära personal och gemensamhetsutrymme. I serviceboende finns tillgång till personal och gemensamhetsutrymme, men på ett längre avstånd. I serviceboende ska man kunna klara sig mer självständigt än i en gruppboende.

Insatsen bostad med särskild service för vuxna kan man ansöka om när man har fyllt 18 år. Vanligt är att ansökan görs efter gymnasiet, runt 20-21 års ålder, men variationen är stor. Det finns även bostad med särskild service för barn. Denna prognos behandlar enbart bostad med särskild service för vuxna. Det finns också en variant på insatsen som heter särskilt anpassad bostad. Det innebär att kommunen tillhandahåller en lägenhet men att personalstöd och gemensamhetsyta inte ingår. Dessa behandlas inte i denna prognos.

Målet med LSS är att människor med funktionsnedsättning ska ha goda levnadsvillkor och kunna leva och bo så likt andra människor som möjligt. Personer med funktionsnedsättning som har rätt till stöd enligt LSS har också alltid rätt till stöd enligt Socialtjänstlagen. LSS är en så kallad pluslag och den enskilde väljer själv enligt vilket lagstöd han eller hon ansöker om hjälp.

7.2 Kommunens förutsättningar

Det är Vård- och omsorgsnämnden som har ansvar för boendeformer enligt LSS. Nämnden i Österåkers kommun förfogar över 12 verksamheter för bostad med särskild service med sammanlagt 103 lägenheter. Åtta av verksamheterna är gruppboendestäder, fyra är serviceboendestäder. Av serviceboendestäderna är en verksamhet riktad till personer med psykisk funktionsnedsättning och behandlas i avsnitt 6. En

verksamhet drivs av en privat utförare efter upphandling, de övriga drivs av Produktionsstyrelsen enligt beställningar från Vård- och omsorgsnämnden.

Tabell 12, LSS-bostäder i Österåkers kommun

Enhet	Drivs av	Antal lägenheter
Bergsätra	Produktionsstyrelsen	10
Ngv 35 Plan 2	Produktionsstyrelsen	4
Planett	Produktionsstyrelsen	6
Oppsätra	Produktionsstyrelsen	11
Smedby	Produktionsstyrelsen	9
Skånsta	Produktionsstyrelsen	6
Ljusterö	Produktionsstyrelsen	11
Skonaren	Produktionsstyrelsen	6
Gruppbostad totalt		63
Runö SoS	Produktionsstyrelsen	11
Ngv SoS	Produktionsstyrelsen	14
Malva	Produktionsstyrelsen	8
Åkerspark	Olivia omsorg AB	7
Servicebostad totalt		40
Platser egen regi/entreprenad 2013		103
Hantverkaren 2014	?	6
Platser egen regi/entreprenad 2014		109

Utöver de verksamheter som drivs på uppdrag av kommunen finns det två enskilda verksamheter inom kommunens gräns som drivs av privata företag, Skeppet och 33:an. Vård- och omsorgsnämnden har ramavtal med verksamheterna, vilket betyder att nämnden kan köpa enstaka platser när det behövs.

Tabell 13, LSS-bostäder i Österåkers kommun, annan huvudman

Enhet	Drivs av	Antal lägenheter
Skeppet	Nytida (Carema)	6
33:an	33:ans AB	11
Platser annan huvudman*		17

* Verksamheterna säljer platser till Österåkers kommun och till andra kommuner

Nämnden köper också enstaka platser utanför kommunen enligt ramavtal. Detta kan vara på grund av att den enskilde har speciella behov som kräver en särskild inriktning på verksamheten, att den enskilde ha andra starkt vägande skäl att önska en bostad utanför kommunen, eller på grund av att det inte finns platser inom kommunens verksamheter.

Nedan finns en sammanställning över det antal platser som nämnden nyttjar i LSS-bostäder för vuxna 2013-10-01.

Tabell 14, Totalt antal nyttjade platser i LSS-bostäder

Egen regi/entreprenad	97
Enstaka platser inom kommunen	11
Enstaka platser utom kommunen	10
Totalt	118

7.3 Behov av bostäder enligt LSS

I Österåkers kommun får cirka 0,90 % av befolkningen insatser enligt LSS (oktober 2013). Detta har ökat från 0,62 % på ett drygt decennium. Det är framförallt insatser riktade till barn samt insatsen daglig verksamhet som har ökat. Andelen av befolkningen som har bostad enligt LSS 9.9 § har under de senaste åren varierat mellan 0,27 % och 0,31 %, med en svag tendens till ökning. Detta innebär också en faktisk ökning av antalet personer med insatser då den totala folkmängden har ökat (från 93 till 119 beslut om insatsen mellan åren 1999 och 2013).

Österåkers kommun har en relativt hög andel personer med insatser enligt LSS. Det finns ett utjämningsystem nationellt som ger bidrag till kommuner med många beslut enligt LSS. Österåkers kommun tar emot bidrag varje år (ca 33 mkr).

Situationen på bostadsmarknaden i stort kan påverka antalet ansökningar om bostad. LSS ger rätt till en bostad om man tillhör personkretsen, har behov av en bostad, och behovet inte tillgodoses på annat sätt. Målgruppen har ofta ett utsatt ekonomiskt läge vilket gör det svårare att ordna egen bostad.

Antalet beslut om insatser till barn har ökat. Detta visar på en framtida ökning, då barnen blir vuxna. Exempelvis har beslut om barnboende ökat. Att antalet beslut om daglig verksamhet har ökat tyder också på framtida ökning inom boende, då många startar med daglig verksamhet efter gymnasiet och sedan flyttar efter några år. Kommunen har också kännedom om flera personer med individuella planer där man har angivit att man kommer att ansöka om boende inom några år.

Boendestöd enligt SoL beviljas allt oftare till personer som tillhör personkretsen i LSS men som har en egen bostad.

7.4 Prognos

Att beräkna det framtida behovet av lägenheter för bostad med särskild service enligt LSS kan göras med hänsyn taget till tre faktorer: befolkningsprognos, faktisk kunskap på individnivå samt tendenser inom avflyttning, diagnostisering och mortalitet.

Att jämföra befolkningsammansättning och - utveckling med antalet individer med insatser idag är ett sätt att grovt uppskatta behovet av framtida LSS-bostäder.

Befolkningen ökar, om än olika mycket inom olika grupper. En viss andel (i snitt 0,29 % under de senaste 10 åren) av befolkningen har behov av bostad för vuxna och detta har en svag tendens att öka. Med antagandet att andelen om tio år har ökat till 0,31 % skulle man se att behovet år 2022 (med 46 300 invånare) kommer att vara 144 lägenheter.

Den stora ökningen sker dock inte genom befolkningsökning, utan genom ökad andel personer som ansöker om insatsen. I dagsläget finns även ett uppdämt behov, och många personer väntas ansöka om bostad med särskild service inom de närmaste åren. En avidentifierad sammanställning över förmodade kommande ansökningar bidrar till prognosen.

Åldersstrukturen i kommunens verksamheter är relativt hög, vilket talar för att det kommer att finnas lediga lägenheter i framtiden. Samtidigt går samhällsutvecklingen mot att fler unga får diagnoser som berättigar till stöd enligt LSS, vilket talar för att fler personer också kommer att ansöka om och bli beviljad bostad med särskild service. Denna utveckling är tydlig i Österåkers kommun.

Sammanfattningsvis kommer den mest tillförlitliga uppskattningen från en avvägning av ovanstående i kombination med kännedom på individnivå. Behov av nya bostäder enligt LSS för gruppen med funktionsnedsättning som socialförvaltningen kan

identifiera redovisas i tabellen nedan.

Tabell 15, Behov av platser i LSS-bostäder 2013-2022

	Läge 2013	Behov* 2013	2014	2016	2018	2020	2022
Gruppboestad	72	81	81	83	85	91	98
Serviceboestad	46	60	71	88	106	123	134
Totalt behov	118	141	152	171	191	214	232

* Avseende att det finns personer med behov av insatsen som ej fått den verkställdt allt ej ansöker pga. brist på platser

Hänsyn är tagen till att en viss andel av de boende i gruppboestäder idag avlider eller flyttar. Uppskattningen av avflyttningsgraden för de boende i serviceboestad är högre, beroende på att det kan vara personer som kan ha olika typer av stöd i olika faser av livet.

Utöver den gruppboestad som planeras vara färdig i slutet av 2014 finns behov av en ytterligare gruppboestad omgående. På tio års sikt bör det ha tillkommit totalt fyra till fem gruppboestäder. Vad gäller serviceboestäder finns det redan nu ett stort uppdämt behov, och behovet ökar stadigt under de närmaste tio åren.

Tabell 16, Ackumulerad ökning av behov av platser 2013-2022

	2013	2014	2016	2018	2020	2022
Gruppboestad	9	9	11	13	19	26
Serviceboestad	14	25	42	60	77	88
Totalt behov	23	34	53	73	96	114

7.5 Tidigare prognos

I prognosen från 2010 bedömdes att behovet av att stödja personer med en typ av boendestöd i sina egna lägenheter skulle öka. Detta har ökat, en ny verksamhet har startat med denna inriktning. Detta gör också att ökningen av behovet av serviceboestäder har varit något mindre än vad den annars skulle ha varit.

En ny gruppboestad hade behövts år 2011 och en andra år 2013. Ingen ny gruppboestad har tillkommit. Under 2014 planeras en ny gruppboestad att uppföras. Behovet av tillförsel av lägenheter till serviceboestad har inte heller tillgodosetts, därav det ovan redovisade uppdämda behovet.

8. Behov av bostäder inom individ- och familjeomsorg

8.1 Bostäder för personer inom individ- och familjeomsorgen

Socialtjänsten har i vissa fall ansvar för att med hjälp av boende stödja unga vuxna vars familjehemsplacering avslutas, flyktingfamiljer utan ordnad försörjning, ensamkommande barn som blivit vuxna, personer med missbruksproblematik och personer som är våldsutsatta i en nära relation och som behöver annat boende.

Socialtjänsten har dock inget generellt bostadsförsörjningsansvar. Individer har ansvar för att i första hand själva ordna bostad, även utanför kommunens gränser om nödvändigt. I akuta lägen kan socialtjänsten stötta med tillgång till tillfällig bostad.

8.2 Kommunens förutsättningar

Ansvar för stöd till ovanstående grupper är i första hand Socialnämndens. Nämnden förfogar över 55 lägenheter som hyrs ut med tidsbegränsade kontrakt. Det finns en prioriteringsordning för vilka grupper som får ett andrahandskontrakt via Socialnämnden:

1. Flyktingar
2. Ensamkommande flyktingbarn
3. Personer med missbruksproblem
4. Föräldrar med barn (i akuta situationer)
5. Personer utsatta för våld i nära relationer
6. Personer med behov av särskilt stöd
7. Personer utan egen bostad
8. Via kommunbyte

I Österåkers kommun är kötiderna relativt långa för att få en hyresrätt. Det kommunala bolaget Armada Fastigheter AB har kötider på 1,5 år och uppåt, ju lägre hyra desto längre kötid. Man behöver ha en inkomst som motsvarar 3 ggr hyran för att få ett kontrakt. Försörjningsstöd godkänns inte som inkomst, däremot sjukersättning, studiemedel eller ålderspension. Det finns också andra fastighetsägare som har liknande krav på hyresgästen

Takten på nybyggnation i Österåker är hög jämfört med många andra kommuner. Dock blir hyrorna i nyproducerade lägenheter relativt sett höga vilket gör det svårt för många ekonomiskt utsatta personer att ha råd att bo i nya lägenheter. Dessutom sker de flesta nybyggnationer för ägande- eller bostadsrättsändamål.

Målgrupper som kan behöva en boendeform liknande gruppboende, är ensamkommande barn och äldre personer med missbruk.

8.3 Behov av bostäder för personer inom individ- och familjeomsorgen

De 55 lägenheterna anvisas via biståndsbeslut. Målet med biståndsbeslutet är att den enskilde ska bli självförsörjande, även vad gäller eget boende. Antalet lägenheter bedöms idag vara lagom, med tanke på att socialtjänsten inte ska vara en bostadsförmedlande aktör. Däremot behöver tillströmningen av nya lägenheter ständigt fungera, då ett andrahandskontrakt kan bli ett förstahandskontrakt och lämnas över till en enskild med biståndsbeslut när denne blivit självförsörjande.

Idag finns ett gruppboende för ensamkommande barn, med sammanlagt nio platser samt fyra platser i träningslägenhet. Antalet platser skulle behöva utökas.

Socialnämnden har fått i uppdrag att undersöka möjligheterna för att starta ett boende för äldre personer med missbruk.

8.4 Prognos

Behovet av antal lägenheter för Socialnämndens målgrupper påverkas av befolkningsutveckling, antalet flyktingar och ensamkommande barn som kommer till kommunen, och läget på arbetsmarknaden som påverkar försörjningen. Även bostadsmarknadens egenskaper och utveckling påverkar behovet då möjligheten att ordna egen bostad varierar med detta.

Även om det totala antalet lägenheter som Socialnämnden förfogar över inte ska öka relativt sett, så behöver tillförseln öka för att personer ska kunna teckna egna kontrakt efter en övergångstid.

Tabell 17, Behov av lägenheter förmedlade av Socialnämnden 2013-2022

	2010	2013	2016	2018	2020	2022
Behov av lägenheter	35	55	58	60	62	63
Behov av tillförsel /år	–	20	25	26	28	28
Utflyde av lägenheter	–	20	22	24	26	27

Behovet av platser för särskilda målgrupper i bostäder, typ gruppboende, redovisas nedan.

Tabell 18, Behov av bostäder för målgrupper i gruppboende eller liknande 2013-2022

	2013	2016	2018	2020	2022
Ensamkommande barn, gruppboende	9	15	15	15	15
Ensamkommande barn, träning	4	8	8	8	8
Äldre med missbruk, gruppboende	0	6	6	6	6

8.5 Tidigare prognos

I den tidigare prognosen från år 2010 diskuterades samma behov som ovan, av mindre och billiga lägenheter för målgrupperna. Under de senaste tre åren har antalet lägenheter utökats. Dels via nytillskott, och dels pga. att Socialnämnden har övertagit flyktingmottagandet, inklusive vissa lägenheter, från annan del av kommunen.